

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 02. kül. h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1001

várható események

1981. február 2. /mti/ /h é t f ő/

washington: az aasz külügyminisztereinek tanácskozása a perui-ecuadori határviszályról

washington: cson tu hvant fogadja reagan elnök

varsó: ülést tart a lemp kongresszusi előkészítő bizottsága

teherán: aga sahi pakisztáni külügyminiszter iránba érkezik

genf: az ensz emberi jogok bizottságának ülészsaka kezdődik /este/

liszabon: joao baptista figueiredo brazil államfő folytatja portugáliai megbeszéléseit /4-ig/

róma: josé pedro pérez-llorca spanyol ^{külügyi állam} miniszter tárgyalásai berlin: brutyó jános látogatása /6-ig/

berlin: soós gábor államtitkár előadása a magyar mezőgazdaságról

hj pi

07.01 020281 0713

F. 8. 4
②

--

sk0002 4 230 mtik1002

a szerkesztőségek tájékoztatására!!!

szihanuk: egy ideiglenes kormány terve

new york, 1981. február 2. /afp/mti/ - norodom szihanuk kijelentette: ideiglenes kormányt szándékozik alakítani kambodzsában több párt részvételével - beleértve a „vörös khmereket”, is, amennyiben az utóbbiak elvesztik helyüket az ensz-ben, amely a „demokratikus kambodzsát”, ismeri el.

a newsweek magazinnak adott nyilatkozatában szihanuk leszögezte: a vörös khmerek, amint elvesztik helyüket az ensz-ben, nem lesznek több, mint egy párt a sok közül.

a herceg változást jósolt a vörös khmerek iránti - támogató - kínai politikában; majd kifejezésre juttatta reményét, hogy békefenntartó erők érkehetnek az országba, amit a kambodzsai katonai-politikai élet semlegessé tétele követne.

ai pi

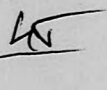

07.28 020281 0851

sk0003 4 300 mtik1003

japán - reagan

tokió, 1981. február 2. /mti/ - a tekintélyes mainicsi simbun határozott bírálattal illette ronald reagan amerikai elnököt az első sajtóértekezletén elhangzott szovjetellenes kirohanása miatt. mint szerkesztőségi cikkében a japán lap megállapította, „a világkommunizmus erőszakos terjesztésével, kapcsolatos vádak még inkább megterheltek a szovjet-amerikai viszonyt, márpedig nagymértékben éppen a fehér ház további magatartásától függ a nemzetközi enyhülés sorsa.

reagan tagadhatatlanul mélyítette az egyesült államok és a szovjetunió közötti szakadékokat olyan időpontban, amikor ingerült vádaskodások helyett építő jellegű javaslatokat kellene előterjesztenie a világ által annyira óhajtott amerikai-szovjet enyhülés felélesztése céljából. a felvázolt reagani kép nagyon is jól ismert, s a megrögzött amerikai antikommunisták megszokott véleményét tükrözi.

Fi 8.

kül

- 3 -

1981.02.02.

„az elnök szavaiból az derül ki, hogy az egyesült államok változatlanul egyedül önmagát szeretné csalhatatlannak feltüntetni. ha azonban emlékezetünkbe idézzük nem is a legtávolabbi múlt amerikai történetét, aligha beszélhetünk washington makulátlanságáról. a más országok belügyeibe való amerikai fegyveres beavatkozások és a központi hírszerző hivatal, a cia üzletmei elegendő példával szolgálnak e tisztaság cáfolatára. önvizsgálatra, s nem mások felelősségének számonkérésére lenne szükség,, - írja a mainicsi simbun.

fn/dj mp pi

07.33 020281 1441

.-.

sk0004 4 300 mtik1004

colombo - szovjetunió

róma, 1981. február 2. /mti/ - emilio colombo olasz külügyminiszter szerint olaszországnak fejlesztenie kell kapcsolatait a tervgazdálkodást folytató szocialista országokkal. az együttműködéshez gazdasági és politikai érdekek fűződnek. ezek a kapcsolatok az enyhülés alapját képezik és lehetővé tették, hogy a fejlett tőkés államok bővítsék árucseréjüket - mondta.

az olasz diplomácia vezetőjének kijelentése egy római külkereskedelmi konferencián hangzott el szombaton és a lapok számoltak be róla. colombo szerint az olasz kereskedelmi mérleg hiányát csak úgy mérsékelhetik, ha bővítik a nemzetközi együttműködést és fokozzák az olasz áruk versenyképességét.

colombo szavait megfigyelők a realizmus megnyilvánulásaként értékelik. helyénvalónak találják olyan körülmények között, amelyekre az jellemző, hogy bizonyos olasz politikai erők - az első washingtoni hivatalos megnyilvánulással összhangban - rágalomhadjáratba kezdtek a szovjetunió, a szocialista országok ellen, mondván, „azok szitják a terrorizmust olaszországban,,. lelio lagorio olasz hadügyminiszter, a szocialista párt tagja felkarolta az alaptalan vádaskodást, s egy másik szocialista politikus, michele di giesi postaügyi miniszter is úgy nyilatkozott, hogy forlani minisztereelnöknek „szolidaritást kell vállalnia,, pertini köztársasági elnök vádaskodásával a szovjetunióval szemben abban a parlamenti vitában, amely kedden kezdődik az olasz terrorizmus nemzetközi kapcsolatairól.

Fi 9.

forlani miniszterelnök a szóban forgó külkereskedelmi konferencián szintén azt mondta, országának létérdeke a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése a különböző társadalmi berendezkedésű államokkal.

megfigyelők megjegyzik, hogy a szovjetunió és olaszország között igen nagy horderejű gazdasági tárgyalások folynak, illetve vannak előkészületben. a jövő hónapban esedékes a szovjet-olasz vegyesbizottsági ülés is, amelyet olasz részről tavaly politikai okokból elhalasztottak. az ülés napirendjén szerepelne többek között a szibériát nyugat-európával összekötő gázvezeték megépítésének terve is, amelyet olasz részről érdeklődéssel fogadtak.

se/mh mp pi

07.53 020281 2168

--

sk0005 4 300 mtik1005

usa-kina

washington, 1981. február 2. /afp/ - washington továbbra is „baráti kapcsolatokra”, törekszik kínával, de szövetségre nem - jelentette ki leonard woodcock, az egyesült államok pekingi nagykövete.

a us news and world report című hetilap legújabb számában megjelent nyilatkozatában a diplomata hangsúlyozta, hogy az egyesült államok és kina alapvető stratégiai érdekei részben egybeesnek, ennek ellenére „tanácsosabb pusztán baráti kapcsolatokat kialakítani, mint szövetséges viszonyt,,.

reagan kampánya idején arra célzott, hogy lazítani szándékozik a pekinghez fűződő kapcsolatokat, ám később ezt visszavonta.

sas mp pi

07.55 020281 0665

F

97

--

sk0006 4 260 mtik1006

lakáscsere moszkvában

moszkva, 1981. február 2. /mti/ - számítógép segítségével bonyolítják le a lakáscsereket moszkvában. az elmúlt öt évben 442 ezer család vette igénybe a központi lakáscsere-szolgálatot eredményesen cseréje lebonyolításához. a túlnyomó többség a szolgálat által hetente két alkalommal megjelentetett külön kiadványban talált rá a megfelelő partnerre, de egy részük már a nemrég munkába állított komputer segítségét is igénybe vehette.

mint a szocialisztikus eszkaja iparsztrija című lap hírül adja, az iroda az elmúlt öt évben 470 ezer csereigényt kapott s kiadványában több mint egymillió hirdetést jelentetett meg, igen csekély térítés ellenében. a nyilvántartás szerint a sikeres cserélők közül mintegy hetvenezer közelebb akart költözni munkahelyéhez, 136 ezer esetben összeköltözéshez kerestek nagyobb lakást - többnyire fiatal házaspárok akartak kisebb két lakást nagyobbra cserélni a házasságkötés után. 84 ezer szétköltöző is jelentkezett az irodánál. érdekesség, hogy a kerületi tanácsoknak is van cserealapként fenntartott lakásuk: ezt általában olyanoknak tartják fenn, akik rendkívüli körülmények miatt kérnek cserét, például ikrek születtek a családban, vagy a család valamelyik tagjának rokkantsága, betegsége miatt kell más lakásba költözni.

a számítógép egyelőre még csak a közvetlen csereket lebonyolítását végzi, azonban már „tanítják”, arra is, hogy kettős-hármas csereket is tudjon ajánlani a jelentkezőknek.

ki/dj ai pi

08.02 020281 1488

--

sk0007 4 300 mtik1007

cson tu hvan washingtonban

washington, 1981. február 2. /reuter/ap/taszsz/ - cson tu hvan dél-koreai államfő vasárnap az amerikai fővárosba érkezett. hétfőn a fehér házban fogadja őt reagan elnök. csont, aki előzőleg többnapos los angeles-i és new york-i látogatást tett, a fővárosban alexander haig külügyminiszter fogadta ünnepélyes külsőségek között.

F

97

megfigyelők felhívják a figyelmet arra, hogy a látogatás a két ország kapcsolatainak felmelegítését hivatott szolgálni. az új amerikai kormányzat most, úgy tűnik, különösen fontosnak tartja dél-koreának a térségben játszott katonai, politikai szerepét, legalábbis ezt tükrözi, hogy 12 év után ismét dél-koreai államfőt lát vendégül a fehér ház és méghozzá nem sokkal az új kormányzat hivatalba lépése után, első ázsiai vendégeként.

haig külügyminiszter cson tu hvan fogadásakor rendkívül jelentősnek minősítette a látogatást.

a szöuli vezető washingtoni látogatását elemző cikkében a pravda rámutat, hogy dél-korea immár harmincöt éve az egyesült államok egyik legfontosabb támasza a távol-keleten. közel 40 ezer amerikai katona állomásozik az ország területén és az amerikai támaszpontokon nukleáris fegyvereket is tartanak. washington azonban nemcsak dél-korea katonai jelentőségét akarja növelni, hanem szeretné, ha a tárgyalások révén növekedne cson tu hvan rezsimjének nemzetközi tekintélye is - állapítja meg a pravda.

pc mp pi

08.10 020281 1426

.-.

sk0008 4 230 mtik1008

anyegin-jubileum

moszkva, 1981. február 2. /mti/ - jubileumi előadásban került a moszkvai nagy színház színpadára a hét végén csajkovszkij operája, az „anyegin”, száz évvel ezelőtt, 1881 januárjában játszották első ízben a színházban. a művet valamivel korábban már bemutatták moszkvában: csajkovszkij akkor a moszkvai konzervatórium növendékeit kérte fel az előadásra, s egy év elteltével került az a színház játékrandjére is. azóta az „anyegin”, állandó műsordarabja a nagy színháznak, előadásain az orosz és a szovjet operaművészek legkiválóbbjai szerepeltek, köztük saljapin, nyezsdanova, liszicijan, kozlovskij, lemesev, rejzen. az ünnepi előadáson borisz pokrovskij rendezésében a színház legjobbjai léptek a közönség elé.

ki/mh ai pi

08.12 020281 0766

Ri

g.

.-.

sk0009 4 300 mtik1009

amerikai nagykövetségek

los angeles, 1981. február 2. /afp/ - az egyesült államok visszahívja nagyköveteit azokból az országokból, amelyek nem tudják szavatolni biztonságukat, és olyan védelmi intézkedéseket tanulmányoz, amelyekkel elejét veheti a teheránihoz hasonló válságoknak - jelentette ki vasárnap edwin meese, az amerikai elnök vezető tanácsadója.

nyilatkozatában meese hangsúlyozta, hogy „az elnök jelentést kért annak lehetőségéről, hogy erővel válaszoljunk az ilyen támadásokra,, ha egy ország nem képes garantálni az amerikai nagykövetség vagy személyzete biztonságát, akkor „megfelelő intézkedéseket,, kell tenni a diplomáciai sérthetlenség védelmére.

a múlt héten - a volt tuszok fogadásakor - maga az elnök is kijelentette, hogy a jövőben az egyesült államok „gyorsan és hatékonyan,, fog válaszolni a külföldön lévő amerikai állampolgárok veszélyeztetésére.

sas mp pi

08.14 020281 0922

.-.

sk0010 4 230 mtik1010

rövid hírek

tampomas-2

djakarta, 1981. február 2. /upi/ - újabb nyolcvan személyt mentettek ki a jáva-tengerből vasárnap, öt nappal azután, hogy a tampomas-2 személyszállító hajó 1184 utassal a fedélzetén a makasari-szoros háborgó vizein lángolva elsüllyedt - jelentették indonéz kormánytisztviselők. eddig 752 személyt mentettek meg, 143-an meghaltak. az eltűntek száma 289. szombaton éjjelkor leállították a további kutatást. az egyik túlélő szerint a szerencsétlenség idején a hajó kapitánya kijelentette, hogy szabotázsakció történt. az egyik matróz még látta, hogy a kapitányt élve emelték ki a tengerből, a hajótulajdonos pelvi cég közlése szerint azonban a kapitány halott. a cég nem volt hajlandó nyilatkozni a szabotázsakció híréről sem; a hétfőn kezdődő vizsgálat azonban erre is kiterjed majd.

Ri

g.

indiai zavargás

uj-delhi, 1981. február 2. /afp/ - a hadsereg avatkozott be gujarat indiai szövetségi állam fővárosában, ahmadabadban azt követően, hogy az egy hete tartó zavargások egy halálos és három sebesült áldozatot követeltek. a nyugtalanság miatt tört ki, hogy az állam négy egészségügyi iskolájában az alacsonyabb kasztbelieknek bizonyos számú tanuló létszámkeretet akartak juttatni. több, mint 500 tiltakozó orvost és hallgatót letartóztattak.

sértődött vőlegény

london, 1981. február 2. /upi/ - a 81 éves ernie willets és 69 éves szivehölgye, rachel esete nem volt holtomiglan-holtodiglan dolog. hat órával azután, hogy házassági kötelékre léptek, ernie sértődötten faképnél hagyta hitvesét és a násznépet, majd egyedül hazabuszozott. ernie szerint megbocsáthatatlan az, hogy rachel özvegynek hazudta magát, holott 22 éve elvált. a duzzogó aggastyán már a hétvégén bejelentette, hogy gyors válást akar, hogy újra nősülhessen. mint mondotta, az embernek 81 éves korában nincs túl sok ideje, márpedig ő mindent újra akar kezdeni.

vi ai pi

08.18 020281 1900

-.-

sk0011 4 200 mtik1011

rövid hírek

uj tizmárkás

berlin, 1981. február 2. /mti/ - új tizmárkás pénzermét hoztak forgalomba a német demokratikus köztársaságban az ndk nemzeti néphadserege megalapításának közelgő 25. évfordulója alkalmából.

hoppe

nyugat-berlin, 1981. február 2. /mti/ - új elnöke lesz a nyugat-berlini fdp-nek. bejelentették, hogy a legutóbbi politikai botrányok által közvetlenül érintett wolfgang lüder, a város

R
g.
P

lemondott helyettes polgármestere helyére hans-günter hoppét, a liberálisok bonni parlamenti képviselőcsoportjának elnökhelyettesét jelölik az fdp február 20-án tartandó városi pártértekezletén az fdp új nyugat-berlini elnökévé.

ko/dj mp pi

08.20 020281 0684

-.-

sk0012 4 230 mtik1012

közel-kelet - vegyes

párizs, 1981. február 2. /afp/ - abdel halim khaddam szíriai minisztere-helyettes, külügyminiszter vasárnap a libiai fővárosba érkezett, hogy átadja moamer el-kadhafi ezredesnek hafez asszad szíriai elnök üzenetét. khaddam tripoliban adott nyilatkozata szerint mostani tárgyalásain a két ország közös érdeklődésére számot tartó kérdésekről folytat eszamecserét a libiai vezetőkkel.

algir /reuter/ - vasárnap algirba érkezett christoph van der klaauw holland külügyminiszter, az egk megbízottja, hogy az algériai vezetőkkel megvitassa a közös piacnak a közel-keleti rendezéssel kapcsolatos javaslatait. van der klaauw egy algériai lapnak adott nyilatkozatából kitűnik, hogy a holland politikus algirban az energiaproblémákról és az afrikai helyzetről is tárgyalni akar vendéglátóival.

kétnapos algiri tartózkodása idején a holland külügyminiszter találkozik mohamed benahmed abdelghani minisztere-helyettesekkel és mohamed benjahia külügyminiszterrel is.

van der klaauw szaud-arábiából érkezett algériába. szaud-arábiában találkozott khaled királlyal, majd uton algirba megállt kairóban is, ahol butrosz ghali egyiptomi külügyi államminisztert tájékoztatta szaudi tárgyalásainak eredményeiről.

jeruzsálem /afp/ - az izraeli kormány úgy határozott, hogy fenntartja korábbi döntését, és július 7.-re írja ki a választásokat - jelentették be jeruzsálemben a kormány vasárnapi ülését követően. a bejelentés szerint a begin-kormány kész elfogadni az ellenzék minden javaslatát, de visszautasít minden olyan kezdeményezést, amely 1981 június 30. előttre igényelné a választások kiírását.

Ri 10.
P

tel aviv /upi/ - az izraeli munkapárt, amennyiben a nyári parlamenti választásokon hatalomra jutna, erősíteni a zsidó jelenlétet „izrael egyesített fővárosában”, - jelentette ki simon peresz, a munkapárt elnöke vasárnap a párt most megnyitott második kongresszusán. a pártelnök elmondotta: hatalomra jutásuk esetén tiszteletben tartanák a Likud párt „nemzetközi kötelezettség - vállalásait”, „köztük az egyiptommal kötött békeszerződést.

bl/ ml pi

08.47 020281 2098

-.-

sk0013 4 230 mtik1013

peru-ecuador

Lima, quito, 1981. február 2. /ap/reuter/afp/ - fernando belaunder terry perui elnök vasárnap este úgy nyilatkozott, hogy a perui hadsereg alakulatai feltételes tűzszüneti parancsot kaptak, mert „sikerült visszafoglalni az ecuador által megszállt összes területet”, „ezt ecuadori részről nem erősítették meg, azt állítva, hogy a harcok még tartanak. jaime roldos aguilara ecuadori elnök „agresszióval”, „vádolta a szomszédos országot, megismételve korábbi állítását, miszerint ecuador csak az „öt megillető területen” állomásoztatott alakulatokat,,.

a három vitatott határerődítmény közül kettő már a múlt héten perui kézre került, míg a harmadikat, a pv-4-es erődítményt a légierő támogatásával vasárnap foglalták el a perui csapatok. a két ország öt napja tartó határviszályában tehát peru hétfőre - úgy tűnik - visszaállította a konfliktus előtti helyzetet, s ismét ő tartja kezében a fontosabb pontokat a vitatott területen. ilyen helyzetben ülnek össze hétfőn az amerikai államok szervezetének külügyminiszterei, hogy rendkívüli ülésükön megvitassák a helyzetet. javier aries stella perui külügyminiszter indulása előtt ismét kijelentette, hogy országa nem ismeri el az aasz illetékességét, s a tanácskozáson csupán a perui álláspontot kívánja kifejteni.

a két ország határviszálya visszanyulik a spanyol gyarmatosítás felszámolásának idejéig: ekkor húzták meg a két ország határvonalát, amely az azóta eltelt 150 évben állandó viták forrása volt. a szóban forgó, jelenleg peruhoz tartozó területen kőolaj található, s az amazonas folyó is megközelíthető innen. a mostani viszály rendkívül kényes időszakban lángolt fel: a washingtoni őrségváltás idején

Fi 10.

gyengíti mindkét dél-amerikai ország helyzetét, s elvonja a figyelmet a latin-amerikai térség igazi problémájától, a salvadori néppel vállalt szolidaritástól, washington ottani beavatkozásának megkérdőjelezésétől.

wa ml pi

09.00 020281 1926

-.-

sk0014 4 230 mtik1014

hadsereg - értekezlet /1.rész/

peking, 1981. február 2. /mti/ - a pekingi lapok hétfőn első oldalon számolnak be a kínai hadsereg politikai munkaértekezletéről, amelyet január 14. és február 1. között tartottak pekingben. az értekezleten nem volt jelen hua kuo-feng pártelnök, a kínai kommunista párt központi bizottsága katonai bizottságának elnöke. vej kuo-csing, a hadsereg politikai főcsoportfőnöke továbbította az értekezlet résztvevőinek teng hsziao-ping pártalelnök, „fontos utasításait”, és beszédet mondott hu jao-pang, a központi bizottság főtitkára, valamint keng piao, a katonai bizottság főtitkára.

a sajtóban közölt jelentés szerint a politikai munkaértekezlet központi feladata az volt, hogy felhívja a hadsereg parancsnokait és katonáit a kínai kommunista párt központi bizottsága legutóbbi kibővített munkaértekezletén elfogadott irányvonal tanulmányozására és végrehajtására, a politikai munka megjavítására és a hadsereg modernizálásának előmozdítására.

vej kuo-csing kifejtette, hogy a hadseregben is központi feladatként kell kezelni a kkp kb decemberi munkaértekezletének utmutatásait a gazdaság további „kiigazítására”, és a politikai helyzet megszilárdítására vonatkozóan. aláhúzta az ideológiai és a politikai munka megjavításának szükségességét a hadseregben és hangsúlyozta a vezető testületek átszervezésének és új káderekkel való megerősítésének fontosságát. egyidejűleg szorgalmazta a morál és a fegyelem megszilárdítását a hadseregben.

hu jao-pang, a kkp kb titkárságának főtitkára arra hívta fel a hadsereg kádereit, hogy járjanak élen a párt vonalának, elveinek és politikájának megvalósításában. s bár a gazdasági helyzetet

Fi 10.

évről-évre javulónak és a politikai helyzetet szilárdnak minősítette, bírálta azokat, akik helytelenül értelmezik a jelenlegi helyzetet, kételkednek a pártvonal helyességében és bizalmatlansággal viselkednek a jövő iránt./folyt/

éb ai pi

09.08 020281 1930

--

sk0015 4 230 mtik1015

hadsereg - értekezlet /2.rész/

a kkp kb 3. plénuma óta követett politikát teljes mértékben helyesnek minősítette, de ugyanakkor elismerte, hogy ez a politika nem tökéletes és hibamentes. ezért vált szükségessé a legutóbbi munkaértekezleten elhatározott újabb gazdasági „kiigazítás”, valamint a politika „kiigazítása”, ennek célja azonban a párt politikájának tökéletesítése és jobb összehangolása a valósággal.

a kínai pártvezető a zürzavaros nemzetközi helyzetre és a „szovjet hegemonizmus”, állítólagos fenyegetésére hivatkozva szólította fel a hadsereget, amelyet kína hatalmas oszlopának nevezett, arra, hogy fokozza a korszerűsítés ütemét, karolja fel a „nem félünk a nehézségektől és a haláltól”, jelszó szellemét, erősítse egységét a kormánnyal és a néppel, és alakítson ki jó viszonyt a tisztek és a közkatonák között. ha az agresszorok arra vetemednek, hogy háborút kényszerítsenek ránk, a kínai népi felszabadító hadsereg megsemmisíti őket a népi háború végtelen óceánjában, - mondotta egyebek között hu jao-pang.

a zsenmin zsipao a hadsereg politikai értekezletét értékelő első oldalas kommentárjában hangsúlyozza a gazdasági „kiigazítás”, és a politikai helyzet megszilárdításának szükségességét, illetve a jelenlegi belpolitikai helyzet „helyes értékelésének”, fontosságát. ugyanakkor hatékony ideológiai és politikai munkával kell biztosítani, hogy az emberek a nehézségek ellenére bizzanak a pártvezetésben és a jövőben.

éb/ve ai pi

09.18 020281 1487

--

sk0016 4 230 mtik1016

afganisztán-szakszervezetek

kabul, 1981. február 2. /taszsz/ - afganisztán vállalatának szakszervezetei megkezdték az előkészületeket az ország szakszervezeteinek küszöbönálló első kongresszusára.

a kongresszus összehívásáról szóló határozatot az afganisztáni szakszervezetek központi tanácsának nemrégén tartott harmadik plénumán fogadták el. az állami vállalatok, üzemek munkásainak százai elhatározták, hogy új munkasíkkerekkel készülnek a kongresszus megnyitására.

te ai pi

09.19 020281 0505

--

sk0017 4 300 mtik1017

görög-amerikai tárgyalások

szófia, 1981. február 2. /mti/ - mindkét fél azon a véleményen van, hogy március végéig megkötik a görögországi amerikai katonai támaszpontok jogállását rendező új görög-amerikai megállapodást. a január 27-én athénban felújított kétoldalú tárgyalások görög lapjelentések szerint jól haladnak.

a tárgyalások középpontjában két, athén közelében lévő és két kréta szigeti nagy amerikai haditámaszpont jogi helyzetének tisztázása áll. ezeket, köztük a kréta-szigeti szuda-öböl kikötőjét, amely az amerikai 6. flotta egyik támaszpontja, 1976, azaz a korábbi megállapodás hatályának lejártá óta az egyesült államok lényegében jogalap nélkül használta.

a tárgyalások elhúzódásának egyik oka az amerikai támaszpontok fölötti parancsnoklás kérdésében megnyilvánuló véleménykülönbség. további nézeteltérés adódott a támaszpontok igénybevételeinek eltérő értelmezéséből. amerikai részről ugyanis nem hagytak kétséget afelől, hogy a támaszpontokat szükség esetén az egyesült államok agresszív közel-keleti, perzsa-öbölbeli és indiai-óceáni tervei megvalósítására is igénybe kívánják venni.

görögországot aggasztja az is, hogy a térségben törökországgal kialakított viszonylagos erőegyensúly felborulhat. a görög kormány bepillantást kíván a tavaly márciusban megkötött török-amerikai

Fi 10.10
P

megállapodás titkos záradékába, az egyesült államok a következő pénzügyi évben görögország számára 280 millió dollár, törökország számára 400 millió dollár katonai segílyt irányzott elő.

bombaként robbant az amugy is viharos görög belpolitikai életben az ellenzéki pártoknak az a néhány héttel ezelőtti tett „felfedezése”, hogy az egyesült államok és a nato nukleáris robbanótölteteket tárol görög területen. a két legbefolyásosabb ellenzéki párt, a pánhellén szocialista mozgalom és a görög kommunista párt követelte, hogy az amerikai haditámaszpontok ügyét bocsássák össznépi vitára, és a katonai együttműködési megállapodás aláírása előtt írják ki az összes esedékes parlamenti választásokat. annyi máris bizonyos, hogy a támaszpont-egyezmény jelentősen befolyásolhatja a választók politikai hangulatát.

ék/mh mp pi

09.28 020281 2163

-.-

sk0018 4 230 mtik1018

vorosilov - évforduló /1.rész/

moszkva, 1981. február 2. /mti/ - száz éve, 1881. február 4-én született a szovjetunió történelmének egyik kiemelkedő alakja, a forradalmár, katona, politikus: kliment jefremovics vorosilov.

a dél-ukrajnai vasutascsaládból származó fiatalember már 1898-ban bekapcsolódott a munkásmozgalomba, majd 1903-ban tagja lett az oroszországi szociáldemokrata munkáspártnak, a bolsevikok pártjának. az 1905-ös oroszországi forradalomban már mint a don-medencében zajló munkásmegmozdulások egyik szervezője, vezetője vesz részt. a forradalom bukása után a cári hatóságok több ízben letartóztatják és száműzik, de rendre megszökik száműzetése helyéről, s a párt megbízásából bakutól pétervárig az ország legkülönbözőbb vidékein végez illegális szervezőmunkát a munkások között.

vorosilov katonai pályafutása a nagy októberi szocialista forradalom idején kezdődött. először a pétervári biztonsági szolgálat vezetője, feliks dzerzsinszkijjal együtt az oroszországi rendkívüli bizottság, az ellenforradalmi szabotázs leküzdésére alakult cseka egyik megszervezője, majd az intervenció éveiben hadseregpáncsnok, hadvezéri képességeiről a krasznoj atamán, gyenyikin és vranget elleni harcokban, caricin legendás védelmében tesz tanubizonyságot. bugyonnijjal együtt megalakítója a

F 10,10

legendás első lovashadseregnek. a polgárháboru utáni években is megmaradt a hadsereg kötelékében. 1925 és 1940 között először hadügyi és tengerészetiügyi, majd honvédelmi népbiztosként kiemelkedő szerepet játszott a szovjetunió védelmi képességének növelésében, a szovjet hadsereg új szervezeti rendjének kialakításában. egyike volt a legelsőeknek, akiket a szovjetunió marsallja címmel tüntettek ki.

a második világháboru éveiben magas parancsnoki posztokon küzdött a fasiszta agresszió visszaveréséért. tagja volt az állami honvédelmi bizottságnak, főparancsnoka az észak-nyugati hadseregcsoportnak, a megszállt országrészben működő partizánhadseregnek. a háboru után, 1945-1947 között budapesten tartózkodott, mint a magyarországon működő szövetséges ellenőrző bizottság elnöke. /folyt./

it/ve ai pi

09.32 020281 2136

-.-

sk0019 4 230 mtik1019

vorosilov - évforduló /2.rész/

az ujjaépítés éveiben állami vezetőként, mint a szovjetunió miniszterelnök-helyettese dolgozott a lerombolt ország helyreállításáért, gazdasági és védelmi erejének növeléséért. 1953-tól 1960-ig a legmagasabb államjogi tisztség betöltője, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke volt. 1969-ben, 88 éves korában hunyt el. párttagságának hatvanhat éve alatt 45 éven keresztül volt a központi bizottság, s csaknem 36 éven át a politikai bizottság tagja.

it/ve ai pi

09.33 020281 0526

F 10,10

-.-

sk0020 4 230 mtik1020

csád /1.rész/

n, djamena, 1981. február 2. /afp/ - goukouni oueddei csádi államfő kétnapos tripoli látogatása befejeztével szombaton hazaérkezett a csádi fővárosba. oueddei - aki két minisztere kíséretében részt vett a taifi iszlám csucsértekezleten - uton hazafelé megállt a libiai fővárosban, hogy elsőkézből számoljon be kadhafinak, a libiai forradalom vezetőjének az iszlám csucs munkájáról. az értekezlet napirendjén a libia és csád közötti kapcsolatok megvitatása is szerepelt, annak ellenére, hogy libia, bár maga is az iszlám konferencia szervezetének tagja, a szaud-arábiával való ellentétei miatt távol maradt a hét elején tartott értekezletről.

acyl ahmat, csádi külügyi és együttműködési ügyek államminisztere, a forradalmi demokratikus tanács vezetője, aki oueddei elnök kíséretében ott volt a taifi tanácskozáson, vasárnap adott nyilatkozatában sikra szállt a csádi nemzeti hadsereg létrehozásáért, s hozzátette: ha országunkat fenyegetik, akkor libiához fordulunk segítségért.

acyl ahmat egyuttal csád ügyeibe való beavatkozással vádolta franciaországot és egyiptomot. „bizonyosságot szereztünk arról - mondotta - hogy mindkét ország tévőlegesen támogatja hissen habré lázadó csapatait. januárban francia zsoldosok szivárogtak be az országba a szomszédos közép-afrikai köztársaságból, a kelet-csádi abeche decemberi elfoglalásakor pedig a lázadók soraiban egyiptomi műszaki személyzet jelenlétéről győződhattunk meg,,. /folyt./

ág ml pi

09.40 020281 1484

-.-

sk0021 4 300 mtik1021

a szerkesztőségek tájékoztatására!

baker

washington, 1981. február 2. /mti-reuter/ - a fehér ház-i hivatalvezető, james baker szerint reagan elnök múlt heti szovjetellenes kijelentéseivel egyszerűen azt akarta moszkva tudomására hozni, hogy „a dolgok nem folytatódhatnak a megszokott módon tovább,, a két nagyhatalom viszonyában.

Fi 11.

baker vasárnapi televíziós nyilatkozatában kijelentette, hogy reagan „komolyan beszél,,. moszkvának tudnia kell, hogy „az egyesült államoknak jelenleg olyan elnöke van, aki nem lesz naiv,, és aki „nemigen bizik,, a szovjet vezetőkben.

sas mp pi

09.44 020281 0612

-.-

sk0022 4 300 mtik1022

a szerkesztőségek tájékoztatására!

hamis kínai dokumentum?

peking, 1981. február 2. /afp/ - az új kína hírigyűzősége hétfőn „hamisítványnak,, minősített egy okiratot, amelyben állítólag a néhai mao ce-tung elnök azt javasolta sztálinnak az ötvenes évek elején, hogy kína és a szovjetunió „ossza fel egymás között a világot,,.

az iratot az amerikai képviselőház külügyi bizottsága hozta nyilvánosságra, közvetlenül ronald reagan hivatalba lépése előtt.

a hivatalos kínai hírigyűzősége szerint az „emlékeztető feljegyzés az új programról, avagy a világforradalomról,, című dokumentum nyilvánosságra hozatalának az a célja, hogy „rágalmazó kampányt indítsanak kína ellen,,.

a kétes hitelességű „feljegyzést,, néhány évvel a kínai-szovjet szakítás előtt, 1953 márciusában küldte volna mao ce-tung és csou en-laj a szovjet vezetőknek. az okmányban állítólag javaslatot tettek a világ meghódítására és felosztására.

az új kína hírigyűzősége felidézi, hogy az állítólagos feljegyzésben mao elnök tajvan ügyét is említette volna, holott peking ezt a kérdést mindig is kínai belügynek tekintette. „elképzelhetetlen, hogy egy kína által moszkvába küldött feljegyzés tajvan kérdésével foglalkozott volna,, - írja az új kína. ez a dokumentum kétségtelenül hamisítvány, amely meg sem érdemelne a figyelmet - folytatja a kínai hírmagyarázó - „ha egyesek nem vennék komolyan és nem használnák annak bizonyítására, hogy kína éppolyan veszélyes és terjeszkedő ország, mint a szovjetunió,,.

Fi 11.

„vajon az irat nyilvánosságra hozatalának időpontja, közvetlenül reagan hivatalba lépése előtt, csupán véletlen egybeesés, vagy inkább azoknak a kezét kell ebben látni, akik akadályozni akarják a kínai-amerikai kapcsolatok fejlődését?,, - teszi fel a kérdést az új kína szemleírója.

sg mp pi

09.59 020281 1827

--

sk0023 4 230 mtik1023

csád /2.rész/

n,djamená, 1981. február 2. /afp/ - gazdasági téren csád - lévén égetően szüksége elsősorban fejlesztési segélyekre - keresi az együttműködést a nemzetközi szervezetekkel. mint a csádi hírügynökség jelentette: január 27-én n,djamenában a csádi kormány képviselői és az európai fejlesztési alap küldöttei, valamint a francia segélyezési és együttműködési alap képviselői megbeszélést tartottak a segélyezés lehetőségeiről. csádi személyiségek több ízben rámutattak, hogy csád szuverenitása tiszteletben tartásának feltételével elfogadják a nemzetközi szervezetek, vagy akár francia cégek együttműködését a csádi gazdaság fejlesztésében.

ág ml pi

10.04 020281 0680

--

sk0024 4 300 mtik1024

mirage-ügy /1.rész/

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. február 2. /mti/ - a francia külügyminisztérium vasárnap megerősítette, hogy párizs - eleget téve az irakkal még 1977-ben kötött szerződésnek - megkezdte a rendelt 60 mirage harci repülőgép leszállítását. a quai d'orsay közleménye szerint, amelyet azután adtak ki, hogy cipruson kiszivárgott a szállítások híre, egyelőre négy gépet adtak át bagdad képviselőinek, és a következő hetekben nem várható új szállítmány.

Fi

12. 20

a francia kormányhoz közel álló források és a hírmagyarizók meglehetősen vegyes érveléssel próbálják igazolni a fegyverszállítást, amely hadban álló országnak szól, ráadásul akkor, amikor párizs hivatalosan kijelentette: „szigorúan semleges,, magatartást kíván tanúsítani az iraki-iráni háboruban. jogilag - fejtegetik itt - nincs háború, mivel nem történt formális hadüzenet, irak és irán nem szakította meg a diplomáciai kapcsolatokat egymással. franciaország nem most kötötte a szerződést, hanem négy éve, s elvesztené piacait, ha éppen akkor nem szállítana, amikor szükség van a megrendelt és kifizetett fegyverekre. iránt már előre értesítették, hogy irakkal szemben „teljesítik kötelezettségüket,, sőt, azt is megemlítették párizsban, hogy irán is rendelt fegyvereket, nevezetesen hadihajókat - a francia semlegesség tehát esetleg úgy érvényesül majd, hogy mindkét félnek szállít hadfelszerelést.

e magyarázatok ellenére a párizsi kommentátorok azt a következtetést vonták le, hogy franciaország a kőolajszükséglete jelentős százalékát biztosító irak fő fegyverellátójának szerepére törekszik. a sajtójelentések szerint franciaország 150 tank és 60 katonai helikopter szállítására is készül, ugyancsak korábbi szerződések alapján. /folylt/

bd/ve mp pk

11.26 020281 1786

--

sk0025 4 300 mtik1025

mirage-ügy /2.rész/

irán franciaországi nagykövetsége közleményben ítélte el az irakba irányuló fegyverszállítást. a le quotidien de paris megjegyzi, hogy a de gaulle elnök által kifejtett elv - nem szállítanak fegyvereket hadban álló országnak - egyre kevésbé érvényes. a döntés a lap szerint veszélyeztetheti párizs és teherán újjászülhető gazdasági kapcsolatait.

a l, humanité azt írja, hogy az elysée-palota „a háború parázsára fúj a fegyverszállításokkal,,. az elysée-palota ahelyett, hogy a tárgyalásos megoldást szorgalmazná irán és irak fegyveres konfliktusában, ahelyett, hogy támogatná az el nem kötelezettek ilyen irányú kezdeményezéseit, valójában bátorítja irak katonai

Nun

13. 06

akcióját - írja az fkp lapja.- az így „tartósított”, konfliktus ürügyül szolgál a pentagon számára, hogy hatalmas tengerészeti és légi erőket tartson az arab-öbölben és az indiai-óceánon - hangsúlyozza a l, humanitét.

bd/mh mp ng

12.42 020281 0936

.-

sk0026 4 230 mtik1026

terrorizmus - taszsz-nyilatkozat /1. rész/

moszkva, 1981. február 2. /mti/ - határozott hangú nyilatkozatban ismertette hétfőn a szovjet vezetés álláspontját a taszsz hírügynökség azzal az új szovjetellenes kampánnyal kapcsolatban, amelyet az egyesült államokban kezdtek, és amely azt próbálja bizonygatni, hogy a szovjetunióknak valamiféle köze lenne a „nemzetközi terrorizmushoz”,.

„az ilyesfajta kitalálásokat egyszerűen figyelmen kívül lehetne hagyni, mint a hivatásos szovjetellenesek új, primitív ötletét - ha ezúttal a kampány kezdetét nem az amerikai kormányzat magas rangú személyiségei, köztük alexander haig külügyminiszter kijelentései szolgáltatták volna. haig január 28-i sajtókonferenciáján elhangzott kijelentései, valamint az amerikai külügyminisztérium hivatalos képviselőjének kiegészítő kommentárjai világosan arról tanuskodnak, hogy ezúttal nem valami véletlen, félresikerült kifejezésről van szó, hanem tudatos politikai diverzióról,, - hangzik a hírügynökség nyilatkozata.

„minden olyan állítás, amely szerint a szovjetunióknak köze lenne terrorista tevékenységhez, durva, rossz szándéku becsapás. az ilyen állítások joggal váltják ki a szovjet emberek felháborodását, tiltakozását.

a szovjetunió mindig a terrorizmus elméletének és gyakorlatának elvi ellensége volt és maradt, beleértve a nemzetközi kapcsolatok területét is. a terrorizmus idegen a szovjet emberek világnézetétől, a szovjet állam politikájától.

a szovjetunió állást foglalt és foglal a terrorcselekményekkel szemben, amelyek emberek értelmetlen pusztulásához, az államok és képviselőik diplomáciai tevékenységének megrontásához, a diplomáciai kapcsolatok és találkozóknak normális menetének, az államok közötti közlekedési kapcsolatoknak megrontásához vezetnek.,, /folyt./

ki it/so ba ng

12.52 020281 1819

.-

sk0027 4 230 mtik1027

terrorizmus - taszsz-nyilatkozat /2. rész/

a nyilatkozat emlékeztet arra, hogy a szovjetunió a nemzetközi fórumokon a leghatározottabban állást foglalt a terrorcselekmények, például a légikálózások legszigorubb üldözése mellett. az egyesült államok viszont néhány más nyugati országgal együtt megakadályozta, hogy hatékony intézkedéseket hozzanak a légikálózók ellen vívott harcban. tény, hogy az egyesült államok immár több mint négy éve saját területén bujtatja például a két brazinszkaszt. ezek a bűnöző terroristák elraboltak egy repülőgépet, veszélyeztették számos szovjet ember életét, és előre megfontolt szándékkal meggyilkolták a repülőgép utaskisérőnjét. „vajon nem ez jelenti-e a terrorizmusnak nyújtott valódi biztatást?,, - veti fel a kérdést a nyilatkozat.

a taszsz állásfoglalása tisztességtelen fogásnak minősíti, hogy a kampány amerikai szervezői egyenlőségjelet tesznek a terrorizmus, illetve a népeknek nemzeti, gazdasági és szociális felszabadulásukért vívott jogos harca közé. ezt a teljesen eltérő két jelenséget csak rosszindulatból vagy tudatlanságból lehet összekeverni.

a taszsz-nyilatkozat hangsúlyozza: az ilyen magatartás azt jelenti, hogy kigunyolják három kontinens sötét százmillió lakosának törekvését, azoknak a millióknak küzdelmét, akik harcoltak és harcolnak a gyarmatosítás és annak maradványai, a külső beavatkozás ellen, új, emberhez méltó életükért. az ilyen magatartás azt is jelenti, hogy azt bizonygatják: afrika, ázsia és latin-amerika tucatnyi új állama, amelyek létrejötte népeiknek a szabadságért és a függetlenségért vívott állhatatos harcának eredménye, nem más, mint a terrorizmus szülötte.

a nyilatkozat emlékeztet arra, hogy ilyen alapon akár george washingtont és az egyesült államok többi megalapítóját is terroristának lehetne minősíteni, hiszen ők is szabadságharcot

kezdték az amerikai gyarmatok függetlenségéért. ilyen abszurd következtetésekhez vezet el a világban bekövetkező szociális változások iránti gyűlölet, az a magatartás, amely nem akarja vagy nem tudja megérteni a változások objektív, történelmileg megalapozott jellegét. /folyt./

ki it/so ba ng

12.57 020281 2154

--

sk0028 4 230 mtik1028

terrorizmus - tászs-nyilatkozat /3. rész/

„nem a szovjetunió és nem a nemzeti felszabadító mozgalom a felelős a feszültségcök létrejöttéért, az erőszak kultuszáért, amelyet bizonyos körök terjesztenek a nemzetközi küzdőtéren, a terrorcselekményekért, amelyekkel egyik vagy másik országnak meg kell küzdenie. nemzetközi téren az erőszak, az önkény és a terrorizmus táptalaja éppen azoknak tevékenysége és politikája, akik semmibe veszik a szuverén államok és népek törvényes jogait és érdekeit, akik a fajgyűlölet, a nemzeti gyűlölködés ideológiáját hintik el, akik támogatást nyújtanak a reakciós diktatúráknak, amelyek csak a terror segítségével maradhatnak hatalmon, akik a feszültség növelésére és a fegyverkezési verseny fokozására törekednek, akik a háborus pszichózis légkörét terjesztik. jól ismerjük azoknak zömét, akikről szó van.

a szovjet vezető körök szeretnék remélni, hogy washingtonban komolyan elgondolkoznak azon, hova vezethet a szovjetunióval szemben ellenséges kampány folytatása, megteszik az intézkedéseket ennek megszüntetésére, és valóban nagy fontosságú kérdésekkel foglalkoznak. ilyen kérdés bőven van, mind a szovjet-amerikai kapcsolatok megjavítása, mind pedig a nemzetközi légkör egészének normalizálása terén. az ilyen tevékenységben az amerikai fél olyan partnert talál a szovjetunióban, amely kész a konstruktív párbeszédre,, - fejeződik be a tászs nyilatkozata.

ki it/so ba ng

13.00 020281 1442

--

sk0029 4 230 mtik1029

spanyolország - sztrájkok

madrid, 1981. február 2. /mti/ - mintegy 200 ezer dolgozó sztrájkolt hétfőn spanyolországban. a vasutasok tulbuzgósági sztrájkjuk folytatása mellett ezen a napon ismét kétszer két órás teljes munkabeszünetet tartottak. hasonló módon részlegesen sztrájkba léptek az iberia spanyol légiforgalmi társaság földi alkalmazottai is annak érdekében, hogy a kollektív szerződések megújításakor vegyék figyelembe követeléseiket. az iberiánál hétfőn háromszor két órás munkabeszünetet tartottak, és ez rendkívüli módon megzavarta a belföldi és a nemzetközi légiforgalmat. a munkabeszünetések idején nem szolgálták ki a repülőgépeket, nem rakták ki és be az utasok csomagjait, és nem kezelték az elutazni készülőket jegyeit.

hétfőn ismét kétnapos sztrájkot kezdtek a vas- és kohászati ipar dolgozói, akik az idej kollektív szerződések megkötésénél nemcsak bérük emeléséért, hanem a válságban lévő iparágban olyan átszervezéséért küzdenek, amely minél több munkahely megőrzését teszi lehetővé.

leh/ve bj ng

13.05 020281 1049

--

sk0030 4 230 mtik1030

két rövid hír

eta

san sebastian, 1981. február 2. /upi/ - baszk szeparatisták vasárnap éjjel páncéltörő gránátokkal lőtték a spanyol hedserreg egyik kaszárnyáját. különösebb kár nem keletkezett. az akció - amelyet feltehetően az eta terrorcsoportja követett el - alig 36 órával i. jános károly király baszkföldi látogatása előtt zajlott le. kedden 52 év után először látogat spanyol uralkodó a baszkok hazájába.

Nina

támadás

ankara, 1981. február 2. /upi/ - szélsőbaloldali terroristák hétfőn izmirben támadást intéztek egy rendőrörs ellen. egy rendőr meghalt, egy másik súlyosan megsérült. a támadók létszámát és pontos kilétét még nem sikerült megállapítani.

pc bj

13.28 020281 0701

-.-

sk0031 4 230 mtik1031

nszk — salvador /1. rész/

bonn, 1981. február 2. /mti/ - heves amerikaellenes tüntetések színhelye volt a hét végén az nszk-beli frankfurt. a salvadori katonai junta, a szélsőjobboldal terror és a rezsim washington részéről történő támogatása ellen mintegy huszezres tömeg tiltakozott. a tüntetők egyes csoportjai összezsaptak a kivezényelt rendőralakulatokkal, kirakatokat zúztak be. a rendőrség négy személyt őrizetbe vett. az összezsapásoknak három sebesültje volt. az anyagi kár meghaladja az egymillió márkát.

a tüntetők elsősorban az egyesült államok latin-amerikai beavatkozási politikája ellen tiltakoztak. a tömegfelvonulás végén frankfurt belvárosában tartott nagygyűlésen a salvadori népi forradalmi erők képviselői mellett felszólt a kormányzó német szociáldemokrata párt parlamenti képviselője, karsten voigt is. élesen elítélte a salvadori katonai kormány népeellenes politikáját és felszólította az egyesült államokat, hogy szüntesse be katonai és politikai támogatás nyújtását a jobboldali juntának.

a rohamrendőrség és néhány száz álarcos, kövekkel felfegyverkezett szélsőséges fiatal összezsapása a késő éjszakai órákig tartott, és a város számos részére áterjedt. az anarchisták akciói elsősorban olyan üzletek ellen irányultak, amelyek kávét és más árucikkeket importálnak salvadorból. az egyesült államok frankfurti konzulátusát vizágyukkal felszerelt páncélos rendőri erők védték, a körzetet teljesen lezárták mindenfajta forgalom elől.

a szolidaritási tüntetés résztvevőinek túlnyomó többsége békés, fegyelmezett magatartást tanúsított. a szélsőséges kisebbség provokálta kilengések azonban ürügyet adtak a jobboldali sajtónak,

Nim

hogy heves támadást intézzen a nyugatnémet baloldal ellen, cinkossággal vádolja a bonni szociálliberális kormányt. és egyúttal - a reagan-kormány rágalmaival ismételve - szidalmazza a szovjetuniót is. /folyt./

or/zsa bj ng

13.37 020281 1914

-.-

sk0032 4 230 mtik1032

nszk — salvador /2. rész/

a konzervatív frankfurter allgemeine zeitung hétfői vezércikke „a szovjet világforradalmi stratégia újabb elemét, látja a salvadori eseményekben és azzal vádolja a bonni kormányt, hogy cserben hagyta legfontosabb szövetségesét, az egyesült államokat. az spd vezetőit - akik a közelmúltban bomban fogadták a salvadori népi erők küldöttségét - a lap a „terrorizmussal, vállalt cinkossággal gyanúsítja és azt állítja: az nszk nem várhat megértést az új amerikai vezetéstől a kelet és nyugat közötti kapcsolatok fejlesztését illetően, ha a maga részéről nem nyújt aktív támogatást washingtonnak salvadori beavatkozásában, főként, miután „az amerikaiak számára ezek a kérdések egyfajta belügyet jelentenek,„ az f.a.z. kioktatja schmidt kancellárt: ahelyett, hogy elfogadná a washington által felkínált lehetőséget, amely „ajtót nyit számunkra a nyugati félteke ügyeibe való beleszóláshoz,„ visszahívta nagykövetét salvadorból, és gerillabarát magatartásával pellengérré állítja a „csunya amerikaiakat, latin-amerikában.

a die welt, a springer-konzern vezérlapja szemforgató módon „a sokat szenvedett salvadori nép védelmében,„ itéli el a frankfurti szolidaritási megmozdulást, főként pedig a nyugatnémet kormánypárti politikusok részvételét. a lap a garázdálkodó suhancok ügyét felnagyítva így ír: a frankfurti „botrány,„ azt példázza, hogy „mi várna a kis latin-amerikai országra, ha „szabadságharcosai,„ győznének.

or/zsa bj ng

13.42 020281 1497

Nim

-.-

sk0033 4 230 mtik1033

Lemp - kongresszusi bizottság

Varsó, 1981. február 2. /mti/ - varsóban hétfőn összeült a lengyel egyesült munkáspárt kongresszusi előkészítő bizottsága. a tanácskozáson, amelyen Stanisław Kania, a Lemp központi bizottságának első titkára elnököl, a IX., rendkívüli pártkongresszus téziseinek programtervezetéről folytatnak megbeszélést.

kn/zsa ba

13.47 020281 0368

--

sk0034 4 230 mtik1034

sziria, libanon, libia

Beirut, 1981. február 2. /mti/ - hétfőn délelőtt Damaszkuszba érkezett fuad butrosz libanoni külügyminiszter, hogy tárgyaljon Abdel Halim Khaddam sziriai külügyminiszterrel a két szomszédos ország együttműködésének időszerű kérdéseiről. mint elutazása előtt közölte, látogatásának fő célja Hafez Asszad sziriai elnök és Elias Szárkisz libanoni államfő csúcstalálkozásának előkészítése. /beirut-i sajtóértesülések szerint a legmagasabb szintű eszmecsere valószínűleg a jövő hét elején kerül sor./ a két külügyminiszter megvizsgálja a libanonban állomásozó arab békefenntartó erők szerepét is, nevezetesen a békefenntartó erők kötelékébe tartozó sziriai csapatok és a libanoni hadsereg, belbiztonsági szervek együttműködésével összefüggő kérdéseket. ezen kívül megkülönböztetett figyelmet szentelnek a múlt heti iszlám csúcserőkezlet közel-keleti vonatkozású határozatainak, valamint az ismételt izraeli támadások következtében kritikussá vált dél-libanoni helyzetnek. végül, de nem utolsósorban megbeszélést folytatnak arról is, hogy miképpen segíthetné elő sziria a hatodik éve tartó libanoni belpolitikai válság rendezését.

Khaddam sziriai külügyminiszter egyébként vasárnap este tért vissza Damaszkuszba Tripoliból, ahol átadta Asszad elnök üzenetét Kadhafinak, a libiai L. a sziriai politikus - beirut-i értesülések szerint - egyebek között tájékoztatta Kadhafit a libia által bojkottált taifi iszlám csúcserőkezlet munkájáról és határozatairól.

/forradalom vezetőjének.

bz/zsa bj ng

13.52 020281 1519

--

sk0035 4 230 mtik1036

Lengyel helyzetkép /1. rész/

Kelemen István, az mti tudósítója jelenti:

Varsó, 1981. február 2. /mti/ - Lengyelország déli részén, a Bielsko-Bialai vajdaságban hetedik napja tart a sztrájk, amely mintegy 120 iparvállalatra terjed ki. Bielsko-Bialában és a beszkiédek vidékének más városaiban nincs tömegközlekedés, továbbra sem járnak a helyközi autóbuszok. az élelmiszer-ellátásban, a kommunális szolgáltatásokban, a vasúti forgalomban nincs lényeges fennakadás.

Jelenleg órában folytatódnak a tárgyalások a helyszínen érkezt kormánybizottság és hét regionális „szolidaritás” szervezet képviselői között. ebben a vajdaságban a megbeszélések megkezdésekor felfüggesztették a munkabeszüntetéseket, de a helyi „szolidaritás” szervezetek továbbra is „sztrájk-készültséget” tartanak.

Varsóban vasárnap óta kormánybizottság tárgyal a „falusi szolidaritás” kérdéséről. mint a küldöttség vezetője, Andrzej Kacala mezőgazdasági miniszterhelyettes közölte, a legfelsőbb bíróság ismét megvizsgálja „a földművelők független önkormányzatu szakszervezetének”, bejegyzési kérelmet.

a „falusi szolidaritás” ügye volt az egyik fő téma a „szolidaritás” szakszervezet országos egyeztető bizottságának vasárnap varsóban tartott ülésén. a tanácskozáson, amelyen a kormánnyal folytatott múlt heti megbeszélések eredményeit értékelték, határozatot fogadtak el arról, hogy visszavonják a február 3-ára kilátásba helyezett országos sztrájkot. ugyanakkor felhívták a „szolidaritás” helyi szervezeteit, hogy egyeztessék álláspontjukat egy olyan sztrájk meghirdetéséről, amellyel támogatnák az egyéni gazdálkodók szakszervezetének bejegyzését. /folyt./

kn/dj ba
14.09 020281 1693

Nuu

--

sk0036 4 230 mtik1037

Lengyel helyzetkép /2. rész/

a bizottság szónivője, karol modzelewski szerint már hétfőn tárgyalások kezdődnek az állami rádió és televízió bizottság és a „szolidaritás”, között. mint emlékeztetés, a kormánnyal folytatott múlt heti tárgyalásokon elvi megállapodás jött létre arról, hogy a „szolidaritás”, országos terjesztésű hetilapot adhat ki, és műsoridőt kap a központi rádió és a televízió szakszervezeti témájú programjaiban.

kn/dj ba

14. 11 020281 0463

--

sk0037 4 230 mtik1038

a munkáspárt helyzete /1. rész/

László Balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. február 2. /mti/ -

a brit munkáspárt szakadár szociáldemokrata tanácsának újabb tagja, John Roper manchesteri képviselő jelentette be helyi pártszervezetének, hogy - David Owen volt külügyminiszter példáját követve - legközelebb már nem kéri a munkáspárt jelölését a választásra. a tizenegy parlamenti képviselő ilyen apró, elszakadó mozdulatokkal próbálja minél tovább meghosszabbítani parlamenti pályafutását, mielőtt az új pártalapítás ismeretlen vizeire merészkednék. a hét végén azonban sokasodtak a jelek, hogy a munkáspárt hamarabb szabadul meg tőlük, mint ők szeretnék, és politikai kilátásaik még borúsabbak, mint az első napok eufóriájában hitték.

Shirley Williams volt miniszter, a végrehajtó bizottság tagja hétfőn újból találkozik Michael Foot pártvezérrel. Foot nyilván őszintén igyekszik visszatartani a kilépéstől, de Williams asszony - az értesülések szerint - már elszánta magát, és még a héten lemond vb-tagságáról, mert érzi, hogy helyzete tarthatatlanná vált a párt vezető szervében.

először szólalt meg a szakadár ügyében Denis Healey, a párt alvezére és jobbközép-szárnyának vezéralakja. a szakadár lépését „súlyos baklövésnek”, nevezte, és megjósolta, semmire sem viszik új pártjukkal. Healey ugyanakkor éles kirohanást intézett Tony Benn, a bal szárny vezéralakja ellen is, mert benn azt javasolta a vb-ben,

Nuu

hogy egy politikai nyilatkozat aláírásával szűnjék ki soraikból a párt bujkáló szakadárjait.

egy hét elmúltával kezdenek kibontakozni a szakadár politikai távlatai. az első alaposabb felmérések lehűtik a szociáldemokrata tanács reményeit és megrettentik a konzervatívokat. két tekintélyes vasárnapi lap, a Sunday Times és az Observer riporterei közelről szemügyre vették az ország főbb tájegységeit, és egyöntetűen azt a benyomást szerezték, hogy a tizenegy szakadár képviselő aligha jut vissza a parlamentbe más párt cimkéje alatt.

Észak-angliában, amely a gazdasági válság legsötétebb zuga, a munkáspárt népszerűsége még növekedett is a balra tolódással. a szociáldemokrata jelző eleve idegen csengésű, a munkáspárt szavazói mindig szocialistának tartották pártjukat. mivel a tizenegy szakadár többsége északi területeket képvisel, helyzetük még kilátástalanabbnak látszik, választóik szemében karrierista politikusok, akik mögött nem áll senki. /folyt./

lb/mh bj

14. 18 020281 2406

--

sk0038 4 230 mtik1039

a munkáspárt helyzete /2. rész/

de Anglia keleti és déli részein sem látszik rózsásabbnak a szakadár helyzetét. minden munkáspárti csoport elítéli párttűtő tevékenységüket, ha a párt irányvonalával sokan vitatkoznak is. annál meglepőbb a riporterek másik tapasztalata, amelyet országos közvéleménykutatások is alátámasztanak: egy új centrista csoport számíthat szavazatokra a választásokon, de főleg a szélsőjobboldali Thatcher-kormányból kiábrándult konzervatívok táborából.

a Sunday Telegraph egyik kommentátora már meg is nyomta a vészcsengőt és figyelmeztette a konzervatív párt vezetőit: hagyják abba az önelégült sütkérezést a munkáspárt belharcaiban, mert a szociáldemokrata jobbszárny kicsapódása őket talán még jobban fenyegeti.

a The Times hasábjain Peter Jay, Callaghan volt munkáspárti miniszterelnök veje az angol alkotmány sajátos értelmezésével igyekszik elbizonytalanítani a munkáspártot, amely Wembley-i kongresszusán elhatározta, hogy a párt vezérét és Anglia potenciális miniszterelnökét ezentúl szélesebb választói kollégium fogja

Nuu

kijelölni. jay szinte kizárja azt a lehetőséget, hogy a munkáspárti miniszterelnököt parlamenten kívüli erők is megválaszthatják: „az angol miniszterelnököt a királynő jelöli ki; amikor személyesen megbizta kormányalakítással, csak az a kötelessége vezérli, hogy az országnak működőképes kormányt adjon.„ jay ebből azt a következtetést vonja le, hogy amennyiben a munkáspárt választói kollégiuma a parlamenti csoport számára elfogadhatatlan, vagy nem a legnépszerűbb vezetőt teszi meg vezérének, a királynő választási győzelem esetén egyszerűen figyelmen kívül hagyhatja döntésüket, és mást bízhat meg a kormányalakítással.

Lb/mh bj

14.31 020281 1720

-.-

sk0039 4 230 mtik1040

rövid hírek

farkascordák

belgrád, 1981. február 2. /mti/ - a szokatlanul tartós, kemény fagyok és havazások jugoszlávia több vidékén a hegyekből a falvakba kényszerítik a kiéhezett állatokat, köztük a farkasokat. a dalmáciai hegyekben nemcsak a patakok és a folyócskák, hanem a kutak is befagytak. a dinári alpokban a farkascordák bebetörnek a településekre, és pusztítják a juhokat és a kecskéket. a szerbiai novi pazar, szjenica és raska környékén a teheneket is gyakran megtámadják és széttépik a farkasok. ezért az utóbbi napokban több helyütt hajtóvadászatot rendeztek az ordások ellen.

hó a szaharában

tripoli, 1981. február 2. /taszsz/ - helyenként fél méteres hó borítja a libiai hegyeket. az országban oly ritka az ilyen méretű havazás, hogy még a tripoli meteorológiai intézet irattárában sem találtak utalást hasonlóra. a szokatlan hideg károkat okozott a mezőgazdaságban, a közlekedésben és a távközlési rendszerekben.

Nuu

ősi szerszámok

new york, 1981. február 2. /ap/ - két és fél millió évesre becsülik tudósok azokat a kezdetleges kőszerszámokat, amelyeket északkelet-etiópiában, egy őskori táborhelyen találtak. a lelet révén fél millió évvel korábbra keltezhető az emberi szerszámkészítés kezdete, mint ahogyan azt az eddigi ismeretek szerint feltételezték.

már/ta ml ng

14.38 020281 1338

-.-

sk0040 4 230 mtik1041

dél-afrika

johannesburg, 1981. február 2. /reuter/upi/ - pretoria a jövőben sem fogja tiszteletben tartani a szomszédos országok szuverenitását - tünt ki a dél-afrikai kormány hadügyminisztere, magnus malan vasárnap elhangzott kijelentéseiből. a miniszter utalt a mozambiki főváros ellen pénteken végrehajtott támadásra, és azzal vélte igazolni dél-afrika akcióját, hogy mozambik menedéket ad a betiltott afrikai nemzeti kongresszusnak. malan megfenyegette a környező országokat, hogy ha azok otthont adnak az apartheid felszámolásáért küzdő mozgalmaknak, „dél-afrika kénytelen lesz visszaütni.„

a dél-afrikai köztársaságban élő fekete lakosságnak hétfőtől ismét saját napilapja van, a sowetan. a feketéknek szóló postot, valamint vasárnapi számát, a sunday postot. januárban a hatóságok betiltották. kobic coetsee, a fajüldöző rezsim igazságügyminisztere „felforgató tevékenységgel,„ vádolta a lapokat, és öt újságírókat megfosztott a munkavállalás és a szabad mozgás jogától.

a sowetan hétfői számában megjelent cikkekből kiderül, hogy a lap munkatársai a fajüldöző rendszer megtorló intézkedései ellenére sem adják fel harcukat. továbbra is le fogják leplezni a feketék kizsákmányolását, rá fognak mutatni az országban fellelhető társadalmi, politikai és gazdasági bajokra, folytatva ezzel az előző lapok munkáját.

sm bj

14.58 020281 1357

Nuu

-.-

sk0041 4 230 mtik1042

hansen-ügy /1. rész/

bonn, 1981. február 2. /mti/ - szigorú fegyelmi eljárás, esetleg kizárás fenyegeti karl-heinz hansen nyugatnémet szociáldemokrata képviselőt, amiért a nyilvánosság előtt élesen elítélte a schmidt-kormány fegyverkezési és fegyverexport-politikáját. az spd hétfő estére egybehívott elnökségi ülése rendkívüli napirendi pontban foglalkozik az ügygel. a pártelnökség több tagja a hét végén hansen kizárása mellett foglalt állást.

a múlt héten 24 szociáldemokrata parlamenti képviselő - köztük hansen - javaslatot terjesztett be az spd parlamenti frakciója elé, és ebben azt követelte, hogy az nszk az 1981-es költségvetési évben egymilliárd márkával csökkentse katonai kiadásait, a felszabaduló összeget pedig fordítsa a fejlődő országok támogatására. a javaslatot a frakció vezetősége elutasította. hansen ezek után a „konkret”, című lap hasábjain azzal vádolta schmidt kancellárt, hogy elfordult pártja irányvonalától, és főként kül- és biztonságpolitikai téren „egyszerűen politikai dísznóságokat enged meg magának... a képviselő elítélte „a chilei gyilkosok bandájával kötött üzletet...”, amelynek keretében bonn tengeralattjárókat szállít a santiagói juntának. az spd-politikus rámutatott: az új amerikai kormányzat magatartása kilátástalanná teszi a salt-ii megállapodás életbe lépését, ezért a szociáldemokrata kancellárnak - a pártja 1979-es kongresszusán hozott határozat szellemében - vissza kell lépnie a nato 1979 decemberi fegyverkezési döntésének támogatásától. /az spd kongresszusi határozata a salt-ii ratifikálásától tette függővé az atlanti tömb vitatott rakétafegyverkezési lépéseinek és ehhez kapcsolt tárgyalási ajánlatainak elfogadását./ hansen végül azzal vádolta a kancellárt, hogy a napi kormányzás „politikai kényszereire”, hivatkozva nagyfokú cinizmust tanúsít a párt és az egész ország számára létfontosságú problémák kezelésében. /folyt./

or/zsa bj ng

15.36 020281 1922

Nuu

-.-

sk0042 4 230 mtik1043

hansen-ügy /2. rész/

a „konkret”,-ban megjelent cikk nagy politikai vihart kavart bombán. hatására a katonai kiadások csökkentését javasoló baloldali képviselők többsége is elhatárolta magát hansen-től, aki később sajtóértekezleten fejezte ki sajnálkozását cikkének hangneme miatt, annak tartalma mellett azonban kitartott.

a jobboldali keresztény pártok az esetet újabb kormányellenes propagandakampányra használták fel, azt állítva, hogy schmidt nem rendelkezik pártja tényleges támogatásával, és ezért politikai hatalma alapok nélkül való. az spd jobbszárnya is élesen reagált. vezetőjük, egon franke, a belnémet kapcsolatok szövetségi minisztere egyenesen beszámíthatatlansággal vádolta hansen-t, és a pártból való kizárását követelte. annemarie renger, a parlament szociáldemokrata alelnöke és horst ehmké, az spd parlamenti képviselőcsoportjának helyettes vezetője is hansen kiválását szorgalmazza.

a személyi kérdéseknél jóval súlyosabban esik latba, hogy az új amerikai hangvételhez igazodó bonni külpolitika a kormánypárton belül egyre növekvő számú ellenzőre talál. a leszerelés helyett a fegyverkezés elemeit előtérbe helyező hivatalos nyilatkozatok nemcsak a bonni képviselőcsoport körében keltek megütközést, hanem táviratok és telefonhívások tizezreit váltották ki az spd hagyományos szavazói köréből. ezek a jelzések egyértelműen elutasítják a washingtonból áramló „hideghullámot”, és követelik, hogy a bonni kormány térjen vissza az elmúlt évtized bevált keleti politikájához.

or/zsa bj ng

15.44 020281 1542

-.-

sk0043 4 230 mtik1044

rövid hírek

kozmosz-1243

moszkva, 1981. február 2. /taszz/-hétfőn a szovjetunióban föld körüli pályára bocsátották a kozmosz-1243 műholdat, amely tudományos berendezéseivel tovább folytatja a kozmikus térség kutatását. legnagyobb távolsága a föld felszínétől 1026 kilométer, legkisebb távolsága 316 kilométer. kezdetben 98 perc alatt tesz egy fordulatot

Nuu

a föld körül, a pályasík és az egyenlítő síkja 66 fokos szöget zár be.

ensz - emberi jogok

genf, 1981. február 2. /adn/taszsz/- hétfőn genfben megkezdődött az ENSZ emberi jogok bizottságának 37. ülészsaka, amelyen elsősorban a chilei katonai rendszer és a dél-afrikai rezsim népeellenes bűmeivel foglalkoznak. tanulmányozni fogják az izraeli megszállás alatt élő palesztin lakosság helyzetét is.

pakisztáni külügyminiszter

teherán, 1981. február 2. /reuter/- hétfőn teheránba érkezett agha sani pakisztáni külügyminiszter. várhatóan elsősorban afganisztánról és az iraki-iráni háborúról tárgyal majd a teheráni vezetőkkel.

indiai államfő

uj-delhi, 1981. február 2. /reuter/- nilam szandzsiva reddy indiai elnök hétfőn egy angol nyelvű, fővárosi lapnak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy jövőre, megbízatásának lejártakor visszavonul a politikai élettől. a 67 éves államfő közölte, hogy politikai pályafutásának 43 éve után fáradtnak érzi magát, és falujában akarja letölteni élete hátralevő részét.

csao ce-jang

bangkok, 1981. február 2. /dpa/- csao ce-jang kínai miniszterelnök hétfőn, burmában és thaiföldön tett hivatalos látogatása befejeztével visszaindult pekingbe. a kínai kormányfő a kambodzsai kormány elleni szövetségésre igyekezett rábírni a két ország vezetőit.

ku ba ng

15.57 020281 1721

Nm

--

sk0044 4 230 mtik1045

tajvan - usa

tajpei, 1981. február 2. /ap/- tajvan az új évben bővíti kapcsolatait az egyesült államokkal és tovább fejleszti katonai erejét - jelentette ki szun jun-szuan miniszterelnök hétfőn, négy nappal a kínai újév beköszönté előtt tartott sajtókonferenciáján.

a kormányfő szerint jimmy carter volt amerikai elnök döntése nyomán, amellyel 1979-ben felfüggesztette a fegyvereladást tajvannak, veszélyes helyzet állt elő. „míg peking mintegy száz - köztük több atomenergia-meghajtású - tengeralattjáróval rendelkezik, addig nekünk csupán két kiképzésre használt, kiöregedett tengeralattjárónk van.„ - mondotta szun jun-szuan. a tajvani politikus mindezek után „pusztán kereskedelmi üzletnek„ nevezte kormányának azt a tervét, hogy két tengeralattjárót vásároljon hollandiától.

sm bj ng

16.21 020281 0820

--

sk0045 4 230 mtik1046

el nem kötelezettek - kuba

havanna, 1981. február 2. /mti/- különösen bonyolult és veszélyes nemzetközi helyzetben tartják meg ebben a hónapban az el nem kötelezett országok mozgalmának külügyminiszteri értekezletét. a nemzetközi feszültség növekedése az imperialista erők, különösen pedig az egyesült államok politikájának következménye - állapította meg jose r. viera kubai külügyminiszter-helyettes a granma hétfői számában megjelent nyilatkozatában. a mozgalom soron következő miniszteri értekezletét február 9. és 12. között rendezik meg az indiai fővárosban.

a kubai külügyminiszter-helyettes elmondta, hogy uj-delhiben megvitatták az indiai-oceán térségében egyre növekvő amerikai katonai jelenlét kérdését, foglalkoznak az afrikai frontállamok elleni dél-afrikai támadásokkal, a palesztin kérdéssel, a dél- és délkelet-ázsiai helyzettel, eszmecsere folytatnak a salvadorban történt amerikai bevatakozásról, a nicaragua és grenada elleni

de

fenyegetésekről, belize, valamint a puerto rico-i nép függetlenségének problémájáról, a kuba elleni gazdasági blokádról és a panama csatorna-szerződések amerikai részről történő megsértéséről.

fp/zsa pl ng

16.57 020281 1181

.-

sk0046 4 230 mtik1047

usa - dél-korea /1.rész/

washington, 1981. február 2. /mti/ - a fehér házban tárgyalt ronald reagan hétfőn cson tu hvan dél-koreai elnökkel, miközben washington központjában folytatódott a tüntetések a látogatás mellett és ellen.

az amerikai és dél-koreai érdekeltségű vállalatok a hétfői washington postban hat egész oldalas hirdetés formájában üdvözölték a csatlósország vezetőjének látogatását. vasárnap - főként ugyanezek a cégek - több mint kétezer embert vezényeltek ki az andrews légitámaszpontra, az államfő fogadására, de mind vasárnap, mind pedig hétfőn spontán ellentüntetések is voltak. a látogatás ellenzői egyebek között felszólították washingtont, hogy vonja meg támogatását a szöuli katonai diktatúrától, s „gyilkos”, felkiáltásokkal kísérték cson elnököt.

a dél-koreai látogató iránti megkülönböztetett hivatalos figyelem, a tény, hogy az új amerikai kormány az elnököt a nyugat-európai állam- és kormányfők előtt hívta meg washingtonba. mindkét tábor megdöbbentette.

reagan és cson tu hvan tárgyalásairól közleményt adtak ki, amely megerősíti az egyesült államok „biztonsági elkötelezettségét”, dél-koreában és egész kelet-ázsiaiában, beleértve a 39 ezer főnyi amerikai katonai erő fenntartását. washington ígéretet tett a dél-korea számára oly fontos gazdasági kapcsolatok fenntartására is: dél-korea egyebek közt jelentős mennyiségű olcsó konfekciót szállít az amerikai piacra. /folyt./

br/fe fm

17.20 020281 1453

.-

sk0047 4 230 mtik2048

usa - dél-korea /2.rész/

a szöuli elnököt a fehér házban arról is biztosították, hogy a carter korszakot jellemző feszültségek, amelyek az emberi jogok sorozatos dél-koreai megsértése miatt keletkeztek, nem fognak megismétlődni, főként, ha a rezsimek betart néhány alapvető „játékszabályt”,.

a reagan-kormányzat - mint ismeretes - sokkal rugalmasabb álláspontot dolgozott ki magának az „emberi jogokhoz”, jelen esetben a katonai diktatúrákhoz fűződő viszonyában, ebben a politikában minden lépést az amerikai érdekek diktálnak, így a szöuli rezsimek, miután a nagyobb szalonképesség kedvéért enyhítette politikai ellenfeleinek büntetését és megszüntette a rögtönítélő bíraskodást, a továbbiakban aligha kell tartania washington erkölcsi prédikációjától.

br/fe fm ha

17.56 020281 0794

.-

sk0048 4 230 mtik1049

pakisztáni külügyminiszter

teherán, 1981. február 2. /reuter/afp/ - agha sahi pakisztáni külügyminiszter hétfőn teheránba érkezett, majd rögtön az iráni-iraki frontra utazott, hogy találkozzék baniszadr iráni elnökkel.

a pars hivatalos iráni hírügynökség csupán a látogatás tényéről tett említést, s nem közölte annak célját. emlékeztetett ugyanakkor arra, hogy az elmúlt heti taifi iszlám konferencián felkérték agha sahit: látogasson el ismét irádba, s próbáljon közvetíteni az iráni-iraki konfliktus békés eszközökkel történő rendezése érdekében. teheránban dolgozó pakisztáni diplomaták nem erősítették meg, hogy agha sahi valóban „békemissziót”, teljesít. hangsúlyozták viszont, hogy a külügyminiszter tárgyalásai során „regionális kérdéseket”, vitat meg, beleértve az afganisztánnal kapcsolatos sajátos pakisztáni „kezdeményezéseket”,.

megfigyelők emlékeztetnek, hogy a szeptember 22. óta tartó náboru idején már sok közvetítői kísérlet hiúsult meg, köztük jasszer arafaté, vagy olof palméé. ennek ellenére a taifi iszlám

ll

csúcserkezet a szembenálló feleket tüzsünetre, s az iszlám közvetítés elfogadására szólította fel, ennél többre azonban - az iráni bojkott miatt - nem volt képes. teherán ugyanis nem vett részt a konferencián, /mert azon ott volt szadam husszeim iraki elnök/, s álláspontja változatlan: mindaddig nem hajlandó tárgyalni, amíg iraki katonák iráni területen vannak. megfigyelők éppen ezért bármifajta új békéltető kezdeményezés sikerének kevés esélyt adnak.

mindenfajta közvetítés kudarcának valószínűségét erősítette meg hétfőn valiollah fallahi tábornok, iráni vezérkari főnök is, hangoztatva, hogy „a háború mindaddig folytatódik, amíg az utolsó iraki katonát ki nem űzték irán területéről,.. az iszlám forradalom című lapnak nyilatkozva beszámolt arról, hogy kilenc iraki hadosztály állomásozik iránban, hat az olajban gazdag khuzisztán tartományban, három pedig kermanshah tartományban. fallahi szerint „megkezdődött a háború harmadik szakasza, amely az ellenség teljes kiűzéséig tart,..

teheránban hivatalosan még nem kommentálták azt a párizsi bejelentést, miszerint franciaország egy korábbi megállapodás értelmében négy mirage vadászbombázót szállított iraknak. iráni lapok ugyanakkor idézték az ország párizsi ügyvivőjét, aki szerint „az iráni nép soha nem felejtí el ezt a francia lépést,.. nyugati katonai szakértők szerint egyébként a leszállított francia gépek aligha hatnak ki döntően a háború alakulására.

pl ha

17.58 020281 2509

-.-

sk0049 4 230 mtik1050

madridi találkozó /1.rész/

madrid, 1981. február 2. /mti/ - a madridi találkozó hétfői plenáris ülésén folytatódott az általános vita a résztvevő országok által benyújtott javaslatokról. a vitában a legtöbb szó az európai katonai enyhülési és leszerelési konferencia tárgyában benyújtott javaslatokról esett.

peter steglich, az ndk küldöttségének vezetője a többi között rámutatott, miközben a résztvevők egy része tárgyyszerű, építő szellemben és gyakorlati eredményekre törekedve vesz részt a vitában, mások hozzászólásai sajnálatos módon az első szakasz terméketlen vitáira emlékeztetnek és felélesztik azok negatív elemeit. figyelemztetett, a találkozó plenumának és munkabizottságainak most az a feladatuk,

hogy a javaslatokat a legtárgyszerűbben megvitassák. ez megkönnyíti a záródokumentumok szerkesztési munkálatait. ebben meg is állapodtunk - mondotta. ellentétben egyes felszólalásokkal, nem tartunk tehát valamiféle, a záróokmány teljesítését felülvizsgáló értekezlet második szakaszában, hanem a madridi találkozó zárófáziásban vagyunk, mondotta.

a vitában több nyugati szónok is felszólt. john wilberforce, az angol küldöttség vezetője hangoztatta: kormánya csak a katonai enyhülési konferencia tárgyában benyújtott francia javaslatot támogatja. szót emelt az ellen, hogy egy ilyen találkozó a leszerelés kérdéseivel is foglalkozzék. erre vannak más fórumok is, mondotta, mint a salt-tárgyalások és a bécsi értekezlet. a brit képviselő „megfelekedett, arról, hogy a salt-tárgyalások nem folynak, a bécsi csapatcsökkentési tárgyalások pedig hosszú ideje egy helyben topognak.

/folyt./

leh/jp fm

18.20 020281 1633

-.-

sk0050 4 230 mtik1051

spanyol belpolitika

madrid, 1981. február 2. /efe/afp/upi/ap/ - öt nappal adolfo suárez miniszterelnök lemondása után még mindig nem világos, hogyan oldódik meg a spanyol kormányválság. i.jános károly király eddigi tanácskozásai a hírügynökségi értékelések szerint nem vezettek eredményre, s az uralkodó - minden bizonnyal a kormányválság miatt - elhalasztotta február közepére tervezett amerikai látogatását.

jános károly vasárnap befejezte eszmecseréit a parlamentben képviselt pártok vezetőivel. a spanyol alkotmány értelmében e tanácskozások lezárása után a királynak a miniszterelnök-jelölt személyére vonatkozóan javaslatot kellene tennie a képviselőház elnökének. i.jános károly hétfőn fogadta landelino lavillát, a képviselőház elnökét, s valószínűleg tájékoztatta őt eddigi megbeszéléseiről.

megfigyelők azonban feltételezik, hogy a király csak a kormánypart, a demokratikus centrum unió február 6-8-ra kitűzött kongresszusa után ejti meg választását az új miniszterelnök személyét illetően.

ll

az uralkodó az ap amerikai hírgyűlés helyzetelemzése alapján olyan embert szeretne kijelölni, aki bizonyosan elnyeri a képviselők többségének bizalmát. az alkotmány értelmében ugyanis a 350 tagú képviselőházban abszolút többség szükséges az új kormányfő beiktatásához. ha e többség nincs meg, két hónapon belül parlamenti választásokat kell tartani.

a demokratikus centrum unió /ucd/ a visszalépett miniszterelnök utódjául leopoldo calvo sotelot jelölte, aki korábban a gazdasági ügyekért felelős miniszterelnökhelyettes volt. a belső megosztottság miatt azonban nem biztos, hogy az ucd képes elfogadtatni személyét a parlamentben; egyébként is, a pártnak csak 168 helye van a törvényhozásban, ehhez még nyolc szavazat lenne szükséges calvo sotelot beiktatásához.

rp fm ha

18.33 020281 1825

--

sk0051 4 230 mtik1052

peru-ecuador

lima/quito, 1981. február 2. /reuter/dpa/ap/ - miközben a hírgyűlések arról számolnak be, hogy eredménytelennek bizonyult a perui-ecuadori viszály megoldását célzó nagyköveti szintű tanácskozás, ecuadori részről hétfőn határozottan visszautasították a peruval való közvetlen tárgyalásokat.

jaime roldos aguilera ecuadori elnök hétfői sajtóértekezletén azzal indokolta meg a visszautasítást, hogy „már nem bizik”, fernando belaunde terry perui elnök szavában. a tüzszünetről szóló perui bejelentést az ecuadori államfő „manővernek”, nevezte, melynek célja „időnyerés az agresszióra”,.

az öt nap óta tartó összecsapások veszteségeiről még nem adtak ki hivatalos jelentést. perui becslések szerint a két félnek már sok- száz halottja van.

kf pl

18.34 020281 0792

--

sk0052 4 230 mtik1053

madridi találkozó /2.rész/

délután a találkozóban a biztonsági, a gazdasági és a humanitárius kérdésekkel foglalkozó munkabizottságaiban folytatták a vitát a benyújtott javaslatokról.

a szerkesztőségek tájékoztatására

a találkozó köreiben felfigyeltek az hoja del lunes című madridi lapnak a találkozóval foglalkozó hétfői kommentárjára, amelyet rendszerint az efe félhivatalos spanyol hírgyűlés hirmagyarozói készítenek. a kommentár a többi között azt írja: eredetileg /spanyol részről/ arra számítottak, hogy a találkozó április 10-én véget ér. lehetséges azonban, hogy ez a dátum csak a második szakasz végét fogja jelenteni és ezt egy harmadik szakasz is követi majd, mivel a konferencia teljesen nyílt, tartama kizárólag a résztvevők akaratától és érdeklődésétől függ.

leh/jp fm ha

18.36 020281 0863

--

sk0053 4 230 mtik1054

francia baloldal /1.rész/

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981 február 2. /mti/ - újabb vita alakult ki a francia kommunista párt és a szocialisták között az elnökválasztási előkampányban: a vita témája az, helyet kapnának-e a francia kormányban kommunista miniszterek, ha francois mitterrand győzne az elnökválasztások május 10-i második fordulójában.

az 1974-es elnökválasztásokon ez a kérdés nem merült fel, mivel francois mitterrand a szocialista és a kommunista párt közös kormányprogramjának alapján folytatta kampányát: azóta a baloldali egység felbomlott - viszont mitterrand ezuttal sem számíthat győzelemre a kommunista választók támogatása nélkül.

cll

a kommunisták álláspontja, amint azt georges marchais főtitkár a hétvégén is megismételte, hogy egy „új politika”, megvalósításában teljes felelősséget kívánnak vállalni, az őket megillető részt követelve a kormányból is. egyébként ismerni kívánják a szocialisták álláspontját ahhoz, hogy állást foglalhassanak mitterrand esetleges támogatása ügyében.

a szocialista vezetők viszont igyekeznek kitérni a felelet elől. egyfelől szeretnék megőrizni azokat a rétegeket, amelyek a baloldali egysége idején támogatták mitterrandt, tehát a kommunisták szavazókat is, másrészt pedig abban reménykednek, hogy a kommunistákkal való egység felbomlása, a két párt vitája olyan polgári rétegeket is mitterrand vonzáskörébe csábíthat, amelyek annakidején éppen a kommunisták részvétel gondolatától riadtak vissza. választ követelnek a kérdésre a polgári pártok is, éppen azért, hogy saját kiábrándult híveiket visszatartsák a szocialista vezető támogatásától. /folyt./

bd/fe fm ha

18.40 020281 1683

-.-

sk0054 4 230 mtik1055

francia baloldal /2.rész/

ilyen körülmények között nagy feltűnést keltett Lionel jospinnek, a szocialista párt új első titkárának rádiónyilatkozata. a szocialista vezető azt állította, hogy a kommunisták kérdése „csapda”, mivel elriaszthatja a „mérészelteket”, és „elbátortalaníthatja a kommunistákat”, mitterrand támogatásától. egyébként kijelentette: kommunisták miniszterek csak akkor vehetnének részt a szocialista vezetés kormányában, ha az a párt vezetője külső

a szocialista politikus kijelentette, hogy pártja nem fog tárgyalásokat folytatni a kommunistákkal sem az elnökválasztás első fordulójá előtt, sem a két forduló között, sem a második forduló befejezése előtt. ha mitterrand győzne, feloszlátná a nemzetgyűlést, új parlamenti választásokat írna ki, és a kormány összetétele a parlamenti választások eredményétől, nem pedig az elnök akaratától függne.

jospin nyilatkozatát a hírmagyarozók úgy értékelték, hogy noha az kizárja a kommunisták részvételét az elnökválasztások után mitterrand által kinevezendő kormányban, nyitva hagyná a kaput a

cll

nemzetgyűlési választások utáni helyzetben. ez a feltételezés viszont a polgári kommentátorok szemében azt jelentené, hogy franciaország az elnöki rendszerből, amelyben az államfő szilárd parlamenti többségen alapuló kormányra támaszkodik, esetleg visszatérne a 4. köztársaság gyakorlatához, amikor minden a parlamenti erőviszonyoktól függött. /folyt./

bd/fe fm ha

18.44 020281 1508

-.-

sk0055 4 230 mtik1056

francia baloldal /3.rész/

a L, humanité hasábjain René Andrieu főszerkesztő fejti ki a kommunisták álláspontját Jospin nyilatkozatairól. a szocialista párt, írja a lap hétfői számának vezércikkében, megerősíti, hogy hátat fordított a közös program kötelezettségeinek, mivel az világosan előírta a kommunisták részvételét a kormányban a közösen vállalt program megvalósítására. a szocialista párt szabad kezet kíván biztosítani magának. mit tenne egy szocialista kormány, hogyan és kivel - erre a három kérdésre nincs válasz. jospin inkább a jobboldal megnyugtatóra törekszik, mint arra, hogy reményt nyújtson a billancourt-i munkásoknak, hangsúlyozza René Andrieu.

bd/fe fm ha

18.46 020281 0699

-.-

sk0056 4 230 mtik1057

rövid hírek

emberi jogok bizottsága

genf, 1981. február 2. /adn, pap, upi/ - genfben hétfőn megült az ENSZ emberi jogok bizottságának 37. ülésének 37. ülésének megnyitó beszédében Theodor van Boven, a bizottság igazgatója azt hangsúlyozta, hogy az olyan fontos kérdéseket, mint a jog a békéhez, a leszereléshez a jövőben nem szabad olyan általánosságban vizsgálni, ahogy azt addig

cll

tették, az ülészakon - ahol 30 napirendi pontot vitatnak meg a képviselők - egyhangúlag carlos calero-rodrigues brazil nemzetközi jogászt választották meg ülészeki elnökké.

gyemicsev finnországban

helsinki, 1981. február 2./mti/ - pjotr gyemicsev, kulturális miniszter, a szovjetunió kommunista pártja politikai bizottságának póttagja, ötnapos hivatalos finnországi látogatását befejezve a vasárnap elutazott a finn fővárosból. gyemicsev, kalevi kivistö közoktatási miniszter 1978-as moszkvai látogatását viszonzta, a miniszterek áttekintették a két ország kulturális kapcsolatait, ezen belül az 1978-ban aláírt, 15 évre szóló kulturális egyezmény eredményeit. gyemicsevet fogadta urho kekkonen, köztársasági elnök és mauno koivisto miniszterelnök is.

csao ce-jiang

hong kong, 1981. február 2./afp/ - csao ce-jiang, kínai miniszterelnök hétfőn, nyolcnapos burmai és thaiföldi látogatását befejezve hazaérkezett. a miniszterelnök azonnal a földrengéssújtotta szecsuan tartományba utazott.

kr mj

18.52 020281 1415

.-.

sk0057 4 300 mtik1058

két hír ausztriából

bécs, 1981. február 2./mti/ - dr. bruno kreisky osztrák szövetségi kancellár február 14. - 17. között hivatalos látogatásra egyiptomba utazik - jelentették be hétfőn bécsben. anvar szadat elnökkel, valamint a kormány vezető politikusaival kétoldalu politikai és gazdasági kérdésekről, valamint a nemzetközi helyzet, mindenek előtt a közel-keleti válság időszerű fejleményeiről fog tárgyalni - mutat rá a szűkszavu hivatalos közlemény.

politikai megfigyelők az utazással kapcsolatban emlékeztetnek arra, hogy a vendéglátó egyiptomi elnök az utóbbi időben valamelyest enyhítette a pfsz-szel kapcsolatos álláspontját. a közel-keleti kérdésekben különös aktivitást kifejtő osztrák kormányfő egyébként röviddel az iszlám csúcstalálkozó után találkozik az egyiptomi elnökkel. az érvényes meghívással rendelkező kreisky nem véletlenül csak most utazik kairóba, amikor az általa kezdettől fogva

cd

elhízázottnak tartott camp david-i megállapodás nyilvánosan is kudarcot vallott. a kép teljességéhez tartozik az is - mutat rá az mti bécsi tudósítója, hogy osztrák kormányfő korábbi egyiptomi látogatása a gazdaságilag oly fontos arab partnerországok - mindeneke előtt szaud- arabia, algéria és irak - rosszallásával találkozott volna.

x x x

a hét végén ismét az osztrák fővárosban ülésezik az ugynevezett palme-bizottság, a biztonsági- és leszerelési kérdések sokoldalú megvitatására létesült független nemzetközi társaság. a február 7-8-ig tartó tanácskozáson, amelyen ezúttal is számos tekintélyes politikus, illetve szakértő vesz részt, - köztük cyrus vance volt amerikai külügyminiszter, georgij arbatov, a moszkvai amerikai kutató intézet igazgatója és mások -, szó lesz a bécsi haderőcsökkentési tárgyalásokról, a salt-ii egyezményről, valamint az atomháború egészségügyi következményeiről. a bécsi hilton szállóban megrendezésre kerülő tanácskozáson olof palme, volt svéd kormányfő elnököl.

sz/gi fm ha

19.01 020281 1988

.-.

sk0058 4 230 mtik1059

rövid hírek

carneiro halála

liszabon, 1981. február 2./afp/ - nem bűncselekmény okozta francisco sá carneiro néhai portugál miniszterelnök tragikus halálát tavaly december 4-én, amikor a volt kormányfőt, és vele együtt hat személyt - köztük a portugál hadügyminisztert - szállító kétmotoros cessna-repülőgép lezuhant. ezt erősítette meg hétfőn hivatalos közleményben a közlekedési és szállítási minisztérium. a hivatalos jelentés megerősítette azt a korábbi véleményt, amely szerint a repülőgép katasztrófáját a baloldali hajtómű hibája okozta, a gép bal motorja a karburátor hibája miatt egyszerűen nem kapott üzemanyagot.

cd tampomas-2

djakarta, 1981. február 2. /upi/ - az indonéz kormány hétfőn megkezdte a hivatalos vizsgálatot az egy héttel ezelőtt elsüllyedt tampomas-2 komphajó katasztrófája ügyében. a szerencsétlenség körülményei körül teljes a zürzavar. több mint ezer emberrel a fedélzetén a hajó január 25-én állítólag kigyulladt és 143 ember a vízbe fullt. az eltűntek száma még mindig közel 300 körül mozog, de órákkal a mentőakció lefújása előtt, szombaton újabb 80 embert sikerült élve kimenteni. az indonéz közlekedési miniszter szerint szabotázs történt és a hajón keletkezett tüzet robbanás okozta.

török terroristák

ankara, 1981. február 2. /bta/ - a török biztonsági szervek 607 embert tartóztattak le a múlt héten terrorista cselekményekben való részvétel vádjával. török híradások szerint az akciók során nagy mennyiségű fegyvert is elkoboztak.

űrrepülőgép

washington, 1981. február 2. /afp/ - újból elhalasztották az amerikai űrrepülőgép a „columbia”, indítását. az eredetileg március 17-re tervezett indítást április elejére kellett kitolni a jármű hővédő pajzsa körüli technikai problémák miatt.

paul szigeti

párizs, 1981. február 2. /mti/

giscard d'estaing köztársasági elnök magas francia kitüntetést - a nemzeti érdemrend tisztí fokozatát - adományozott paul szigeti ügyvédnek, a párizsi magyar kölcsönös segélyező egylet elnökének. a kitüntetéssel egyidőben adta át paul szigetinek dr. kárpáti lászló, az országos ügyvédi tanács elnöke a landler jenő emlékéremet a két ország ügyvédi szervei közötti barátság elmélyítéséért.

fg fm ha

19.26 020281 2245

.-.

sk0059 4 230 mtik1060

genfi leszerelési értekezlet

genf, moszkva, 1981. február 2. /taszsz/ - a genfi nemzetek palotájában kedden megkezdődik az ENSZ leszerelési bizottságának rendes ülése.

az esemény két szempontból is figyelemre méltó - mutat rá a taszsz szovjet hírnagyok sora. az ülésre a világszervezet 1982-re összehívott rendkívüli leszerelési ülésének előtti és a madridi találkozó második fordulójával egyidőben kerül sor. a helsinki záróokmányt aláíró államok madridi találkozásának éppen az a célja, hogy a résztvevők olyan megállapodásokra jussanak, amelyek megnyitják az utat az európai katonai enyhüléssel és leszereléssel foglalkozó értekezlet összehívása előtt.

a kedden megnyitkozó ülés napirendjén a kérdések széles köre szerepel, többek között a nukleáris kísérletek teljes betiltása, a vegyi és sugáranyagok, az új tömegpusztító fegyverek és fegyverrendszerek betiltása. a résztvevők ezen kívül foglalkoznak majd a nukleáris leszerelés, az atomfegyverrel nem rendelkező országoknak nyújtott biztosítékok kérdésével.

a felsorolt kérdések némelyikében már létrejöttek a megállapodás bizonyos alapjai, másutt még csupán a megközelítés körvonalazódik. a napirenden szereplő, bonyolult politikai, katonai és technikai tényezőket felvető kérdésekben vitathatatlanul van remény eredményekre. feltéve ha valamennyi résztvevő a kérdésekhez való építő és tárgyszerű hozzáállással, a megállapodásokra irányuló jóakarattal ül a tárgyalóasztalhoz, mutat rá a taszsz.

pf mj ha

19.51 020281 1499

.-.

sk0060 4 230 mtik1061

spanyol belpolitika 2. /kieg. mtik1051. számú hirhez /

madrid, 1981. február 2. /upi/afp/ - landelino lavilla, a spanyol képviselőház elnöke hétfőn - távozóban a jános károly királlyal tartott megbeszéléséről - közölte, hogy az uralkodó még nem döntött arról, kit javasoljon adolfo suárez lemondott kormányfő utódjának. megerősítette, hogy a király csak a demokrata centrum elnöke /ucd/ hétvégi kongresszusa után dönt.

de

kül

- 48 -

1981.02.02.

noha a király korábbi jelentések szerint vasárnap befejezte konzultációit a politikai pártokkal, helyzetelemzők szerint valószínűleg újabb tárgyalási sorozatot tart, miután csütörtökön visszatér a fővárosba baszkföldi utjáról.

rp fm

20.04 020281 0679

-. -

sk0061 4 230 mtik2001

afganisztán

kabul, 1981. február 2. /taszsz/prensa latina/ - az afgán biztonsági erők és a népi milícia a lakosság segítségével újabb ellenforradalmi csoportokat számolt fel herat és helmand tartományban. az amerikai, kínai, egyiptomi és pakisztáni fegyverekkel ellátott és különleges táborokban kiképzett felforgató csoportok iskolákat, kórházakat gyújtottak fel és megfélemlítették a békés lakosságot.

- x -

az afgán kormány amnesztiában részesített több mint kétszáz heratban fogvatartott, korábban ellenforradalmi tevékenységért bebörtönzött személyt - jelentette a bakhtar hírgyűjtés, a jelentés ugyanakkor beszámol arról is, hogy kunduz tartományban újabb, az ellenforradalmi csoportok ellen harcoló önkéntes osztagot állítottak fel.

pf mj ha

20.06 020281 0830

-. -

kül

- 49 -

1981.02.02.

sk0062 4 230 mtik1062

török-amerikai

ankara, 1981. február 2. /bta/ - a török kormány ratifikálta az 1980. március 29-én aláírt, öt évre szóló török-amerikai „védelmi” szerződést. legfontosabb rendelkezései szerint az egyesült államok 12 támaszpontot használhat török földön, ennek fejében pedig katonai és gazdasági segélyben részesíti törökországot.

ankarai lapjelentések szerint különös, hogy a szerződés ratifikálásának tényét csak most hozták nyilvánosságra, holott a katonai megállapodást az amerikai szenátus már a múlt év közepén elfogadta és a török katonai kormányzat is még tavaly novemberben jóváhagyta.

mint a bta bolgár hírgyűjtés megjegyzi, az időzítésnek köze lehet a jelenleg használt tárgyan folyó görög-amerikai tárgyalásokhoz; a görög-török ellentétek miatt a két ország erőegyensúly kialakítására törekszik a térségben és gondosan ügyel arra, hogy a másik fél ne szerezzen külön előnyöket - például az egyesült államokkal fennálló katonai kapcsolatokban.

a bta megítélése szerint görögország igyekszik részletesen megismerni a török-amerikai „védelmi” szerződés feltételeit, hogy azzal legalábbis egyenértékű szerződést csikarjon ki az egyesült államokból. a török-amerikai szerződés ratifikálásáról és a szerződés tartalmának egyes elemeiről szóló híradás értelme az lenne, hogy csökkentse az egyesült államokra nehezedő görög nyomást a görög-amerikai szerződés feltételeit illetően, másrészt jelezze azokat a határokat, ameddig az egyesült államok a görögországgal kötendő szerződésben elmehet.

a török-amerikai „védelmi” szerződés szorosan illeszkedik a nato célkitűzéseibe. a legfontosabb öt amerikai támaszpont törökországban különleges elektronikus hírszerszerzési feladatokat lát el, elsősorban a szovjetunió és a közel-kelet felé. az egyesült államok a közvetlen katonai segélynyújtáson túlmenően vállalta a török hadiipar fejlesztésének támogatását is, amelyhez hozzájárul még a török nemzetgazdaságnak nyújtott jelentős anyagi támogatás.

fg fm ha

20.24 020281 2010

-. -

sk0063 4 230 mtik2002

román-jugoszláv

közlemény

bukarest, 1981. február 2. /mti/ - románia és jugoszlávia sikeresen az európai biztonsági és együttműködési konferencia sikeréért, azon van, hogy madridban a tárgyalófelek jussanak döntésre az európai leszerelési tárgyalás összehívására. ezt hangsúlyozza az a közlemény, amelyet hétfőn este adtak ki bukarestben nicolae ceausescu, a román szocialista köztársaság elnöke, az államtanács elnöke, az rkp főtitkára és cvijetin mijatovics, a jugoszláv államelnökség elnöke tárgyalásairól.

mindkét ország véleménye, hogy az államok részéről hathatós kezdeményezésekre van szükség az enyhülési politika folytatásához. románia és jugoszlávia úgy ítéli meg, hogy a vitás kérdéseket békés tárgyalásokkal kell rendezni, valamennyi érdekelt fél bevonásával, azon az alapon, hogy tiszteletben tartják a jogegyenlőséget, a függetlenséget és szuverenitást, a belügyekbe való be nem avatkozást, lemondanak az erőszakról és az erőszakkal történő fenyegetésről, s elismerik minden nép jogát, hogy maga döntsön fejlődésének útjáról, minden külső beavatkozás nélkül.

a véleménycserén kidomborították a kis és közepes országok aktív részvételének jelentőségét a nemzetközi életben. románia és jugoszlávia nagy fontosságot tulajdonít az el nem kötelezett országok mozgalmának az erőpolitika, az uralmi és elnyomási formák ellen, a függetlenség és szuverenitás megvédésében.

ismételten megerősítették, hogy a román kommunista párt és a jugoszláv kommunisták szövetsége a jövőben is fejleszti együttműködését valamennyi kommunista, szocialista és szociáldemokrata párttal, valamennyi haladó erővel a nemzetközi kapcsolatok demokratizálásáért, a szocializmus, a béke és a népek közötti együttműködés győzelméért.

a közlemény utal arra, hogy a temesváron folytatott megbeszélésen nicolae ceausescu és cvijetin mijatovics tájékoztatta egymást országa szocialista építésének eredményeiről és feladatairól. megállapodtak abban, hogy a múlt év októberében belgrádban tartott magasszintű román-jugoszláv találkozón elfogadott határozatok szellemében fejlesztik a két ország sokoldalú együttműködését.

olt/fe mj ha

20.29 020281 2165

sk0064 4 230 mtik2003

zsivkov-ceause scu

szófia, 1981. február 2. /mti/ - a bkp kb politikai bizottsága megaláztatását fejezte ki nicolae ceausescu, a román szocialista köztársaság elnöke, az államtanács elnöke, az rkp főtitkára január 21-i bulgáriai baráti látogatásának eredményével kapcsolatban. mint a bkp politikai bizottságának hétfőn este szófiában kiadott állásfoglalása rámutat: todor zivkov, az államtanács elnöke, a bkp kb első titkára és nicolae ceausescu legutóbbi, ruszei találkozásán a felek kölcsönösen biztosították egymást arról, hogy mind bulgária, mind románia mindent megtesz a balkáni államok és népek közötti barátság, együttműködés, jószomszédság és kölcsönös megértés továbbfejlesztéséért.

a bolgár és a román államfő rámutatott annak szükségességére, hogy a madridi találkozót építő légkör jellemezze és hozzanak döntést az európai katonai enyhülési és leszerelési konferencia összehívásáról.

ék/jp mj ha

20.31 020281 0936

sk0065 4 230 mtik2004

két közel-keleti hír

new york, 1981. február 2. /ap/ - izrael visszautasította az ensz főtitkárának és a biztonsági tanácsnak azt a felhívását, hogy vonja vissza a két palesztin polgármester kiutasításáról hozott döntést - közölte waldheim hétfőn a biztonsági tanács elé terjesztett jelentésében.

az ensz-főtitkár ismertette az izraeli ensz-delegátus levelét, amely arra hivatkozott, hogy fahd kavaszmehe hebroni és mohammed milhem halhuli polgármester száműzetése óta izraeli szempontból kedvező változások tapasztalhatók a két ciszjordániai városban.

párizs, 1981. február 2. /afp/ - francois-poncet francia külügyminiszter hétfőn fogadta faruk kaddumit a palesztinai felszabadítási szervezet politikai osztályának vezetőjét. a párizsi külügyminisztérium szűkszavú közleménye nem közölt részleteket a megbeszélésről.

20.33 gr pl 020281 0856

sk0066 4 230 mtik2005

waldheim - amerikai segélyek

New York, 1981. február 2. /mti-reuter/ - Kurt Waldheim ENSZ-főtitkár hétfőn biztosítékot kért a Reagan-kormányzattól arra, hogy az amerikai külföldi segélyprogramok tervezett nagymértékű megnyirbálása nem fogja hátrányosan érinteni a világ békéjét és biztonságát, az elmaradott országok életkörülményeit. Nyilatkozatában a Világszervezet vezetője utalt rá, hogy a témát megvitatta az egyesült államok új állandó ENSZ-képviselőjével, Jeane Kirkpatrickkal.

az új amerikai republikánus kormányzat az állami kiadások lefaragására hivatkozva a felére szándékozik csökkenteni a világ legszegényebb országainak az előző kormány által ígért amerikai támogatást. A Reagan-kormány hírügynökségi értékelések szerint új külföldi segélyprogramjában a „baráti országok katonai támogatására”, szeretné helyezni a hangsúlyt.

rp fm ha

20.40 020281 0877

--

sk0067 4 230 mtik2006

mirage-ügy - visszhang

Washington, London, 1981. február 2. /ap-afp/ - mind Washington, mind pedig London szövetségeshez illő „megértéssel”, reagált a hétfői párizsi bejelentésre, hogy Franciaország - korábbi szerződés alapján - Mirage-típusú harci repülőgépek szállítását kezdte meg Iraknak.

„A repülőgépek szállítása teljes mértékben a francia kormányra tartozik”, - hangoztatta a fehér ház szóvivője.

A szóvivő ugyanakkor hangoztatta, hogy Washington továbbra is semleges álláspontra kíván helyezkedni a Bagdad és Teherán közötti konfliktusban és arra szólította fel szövetségeseit, hogy ők is hasonlóan foglaljanak állást.

Londonban a külügyminisztérium szóvivője azt hangoztatta, hogy a francia kormány nem tájékoztatta ugyan Nagy-Britanniát a döntésről, de - tette hozzá - „ezt London nem is várta el”, mikor megkérdezték tőle, vajon összeegyeztethető-e ez azzal, hogy a

nyugati szövetségesek rendszerint egyeztetik külpolitikájukat, különös tekintettel a közel-keletre, a szóvivő így válaszolt: „politikai kérdésekben természetesen konzultálunk és koordinálunk, de a fegyverszállítások ügyében általában nem tartozik e nemzetközi konzultációk témakörébe.”

Ugyanakkor brit kormányforrásból közölték, hogy „Nagy-Britanniának nem áll szándékában teljesíteni a korábbi iráni fegyverszállítási megrendeléseket, míg harcok folynak a két szomszédos ország között.”

pl/jp ha

20.56 020281 1423

--

sk0068 4 230 mtik2007

vietnam-asean

Új-Delhi, 1981. február 2. /reuter/ap alapján/ - Vietnam előzetes tárgyalásokat ajánlott a délkelet-ázsiai országok szövetsége /asean/ országainak annak érdekében, hogy Kambodzsa ügyében elkerüljék a szembenállást az el nem kötelezett országok jövő héten kezdődő külügyminiszteri értekezletén - közölte Vo Dong Giang vietnami külügyminiszter-helyettes hétfőn, Új-Delhiben tartott sajtóértekezletén.

A vietnami politikus ezzel összefüggésben közölte, hogy Hanoi felkérte Indiát, mint az értekezlet rendezőjét: tájékozzon afelől, vajon az érintett ASEAN-államok elfogadják-e a vietnami ajánlatot. A Vietnam által javasolt előzetes tanácskozások - mutatnak rá megfigyelők - így mintegy előrehozott változatát jelentik annak a regionális konferenciának, amelyet az indokínai külügyminiszterek múlt heti értekezlete indítványozott.

Vo Dong Giang, aki vasárnap azért érkezett az indiai fővárosba, hogy részt vegyen a külügyminiszteri értekezlet csütörtökön kezdődő előkészítő tanácskozásain, országa nevében támogatásáról biztosította az értekezletre előkészített indiai határozati javaslatot.

kf pl ha

20.58 020281 1146

ll

--

sk0073 4 800 mtik2011

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0037-0064-ig

- sk0037 a munkáspárt helyzete /1. rész/
 sk0038 a munkáspárt helyzete /2. rész/
 sk0039 rövid hírek belgrád: farlascsdák
 tripoli: hó a szaharában
 new york: ősi szerszámok
- sk0040 dél-afrika
 sk0041 hansen-ügy /1. rész/
 sk0042 hansen-ügy /2. rész/
 sk0043 rövid hírek moszkva: kozmosz-1243
 genf: emberi jogok
 teherán: pakisztáni külügyminiszter
 új-delhi: indiai államfő
 bangkok: csao ce-jang
- sk0044 tajpej - usa
 sk0045 el nem kötelezettek - kuba
 sk0046 usa - dél-korea /1. rész/
 sk0047 usa - dél-korea /2. rész/
 sk0048 pakisztáni külügyminiszter
 sk0049 madridi találkozó /1. rész/
 sk0050 spanyol belpolitika
 sk0051 peru - ecuador
 sk0052 madridi találkozó /2. rész/
 sk0053 francia baloldal /1. rész/
 sk00w francia baloldal /2. rész/
 sk0055 francia baloldal /3. rész/
 sk0056 rövid hírek genf: emberi jogok bizottsága
 helsinki: gyemicsev finnországban
 hongkong: csao ce-jang
- sk0057 két hír ausztriából
 sk0058 rövid hírek liszabon: carneiro halála
 djakarta: tampomas-2.
 ankara: rörök terroristák
 washington: ürrepülőgép
 párizs: paul szigeti
- sk0059 genfi leszerelési értekezlet
 sk0060 spanyol gelpolitika-2. /kieg.mtik 1051.sz.hirhez/
 sk0061 afganisztán
 sk0062 török-amerikai
 sk0063 román-jugoszlávia
 sk0064 zsvkov - ceausescu
 gi ha

21.55 020281 1701

-.-

sk0072 4 800 mtik2012

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0066-0070-ig

- sk0066 waldheim - amerikai segélyek
 sk0067 mirage-ügy - visszhang
 sk0068 vietnám - asean
 sk0069 irak - egyesült államok
 sk0070 peru - ecuador - 2.
 gi ha

- v é g e -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: piriti sándor
 németh gyula
 heltai andrás

21.57 020281 0449

-.-

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/4

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 03.

kül.

k e d d

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. február 3. kedd.

taskent: megkezdődik az üzbég kommunista párt xx. kongresszusa

genf: a leszerelési bizottság ülészsaka

az ensz emberi jogok bizottságának ülészsaka

lima/quito: perui-ecuadari határviszály

washington: aász - külügyminiszteri értekezlet

san salvador: belpolitikai helyzetkép

madrid: európai biztonsági értekezlet

kormányválság

teherán/bagdad : harctéri jelentések, diplomácia

km pi

07.18

030281 0485

K.

Q.

--